

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Motivační název:

„Je nám spolu dobře“

Základní škola a Mateřská škola, Lužany, okres Jičín

Platný od 1.9.2010
Poslední aktualizace ke dni 1.1.2015
verze: 3

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Obsah:

1. Identifikační údaje o škole.....	3
2. Charakteristika školy.....	4
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu předškolního vzdělávání	7
4. Vzdělávací obsah.....	11
5. Podmínky pro vzdělávání.....	37
6. Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví dětí.....	44
7. Struktura vlastního hodnocení	45

Přílohy ŠVP PV

- č.1 Minimální preventivní program
- č.2 Předčtenářská gramotnost
- č.3 Desatero pro rodiče
- č.4 Graf - naplňování záměrů a cílů výchovně-vzdělávacího působení
- č.5 Graf – nabídka nadstandardních aktivit
- č.6 Graf k ŠVP PV „Je nám spolu dobře“
- č.7 Graf – Péče o správnou výslovnost a kulturu slovního projevu

2. Charakteristika školy

2.1 Budova školy:

Škola se nachází ve středu obce v těsné blízkosti kostela, dále obecního úřadu a knihovny. Je umístěna v patrové budově, postavené v roce 1946, nyní je po celkové rekonstrukci (oprava stropů, výměna oken, zateplení, rekonstrukce venkovního pláště budovy).

Škola sdružuje: Základní školu
 Mateřskou školu
 Školní družinu
 Školní jídelnu

Jsme dvoutřídní venkovská mateřská škola. Máme blízko k přírodě a vesnickým tradicím. Většina činností je výrazně propojena s životem obce i regionu, ve kterém žijeme. Pořádanými akcemi udržujeme staré zvyky a současně reagujeme na současné dění. Snažíme se v dětech vypěstovat pocit sounáležitosti ve vztahu k obci i k lidem, s nimiž se zde setkávají.

Naše obec je obklopena krásnou přírodou, nachází se na samém okraji Českého ráje. Toho využíváme k častým vycházkám do okolí mateřské školy. Děti mají možnost rozeznávat a určovat známé vrchy v okolí počínaje zříceninou hradu Kumburk přes Bradlec, Tábor, Zebín až k Veliši. Za opravdu jasného počasí jsou zřetelně vidět i obě věže zříceniny hradu Trosky. K mateřské škole patří velká školní zahrada se vzrostlými stromy, s pískovištěm, průlezkami, domečkem na hračky a pergolou určenou ke hrám i učení za nepříznivého počasí (déšť, prudké sluníčko).

2.2 Třídy:

Pro velký počet přihlášených dětí došlo k 1.1.2015 k navýšení kapacity MŠ z 34 míst na 35. Vznikla jedna nová třída pro 17 dětí z bývalé třídy školní družiny. Většina dětí je místních, ostatní dojíždějí z nedalekých obcí (Úlibice, Choteč).

Prostory MŠ se v současné době nacházejí v přízemí i v 1. patře budovy, ve které zároveň sídlí i škola základní. Jedním z našich cílů je úzká spolupráce a propojení ZŠ a MŠ, která zajistí plynulou návaznost předškolního a základního vzdělávání, nestresující přechod mezi mateřskou a základní školou. Cíle jsou naplňovány např. společným vystupováním dětí MŠ a ZŠ na akcích pro veřejnost – „Vítání občánků“, „Rozsvěcení vánočního stromu“, „Vánoční zpívání v kostele“; pořádáním společných akcí – „Drakiáda“ apod. Spolupráce je dále naplňována návštěvami dětí v ZŠ, děti z MŠ mají možnost nahlédnout do tříd a pozdravit prvňáčky, kteří navštěvovali MŠ, znát budoucí paní učitelku, navštívit výuku. Budoucí paní učitelka má aktuální přehled o vývoji všech potencionálních žáků. I v zájmu základní školy je podporovat spolupráci s mateřskou školou, aby děti přicházející do 1. třídy měly dostatečné vědomosti a dovednosti a tato změna jim nepůsobila adaptační potíže.

2.3 Charakteristika tříd, formy a metody výchovně vzdělávací práce:

Třídy jsou uspořádány podle věkového složení dětí.

1.třída: Třída mladších dětí: zpravidla 3 - 4 leté

Třída mladších dětí, se nachází v přízemí budovy.

Třidu tvoří jedna prostorná místnost, která je dostatečně vybavena hračkami a didaktickými pomůckami. V přední části je prostor se třemi stolečky se zaoblenými rohy pro stolování a pro praktické a výtvarné činnosti (dvě výškové kategorie). Dopravní koberec, kontejnery se stavebnicemi. Také magnetická tabule, která slouží nejen k názorným obrázkovým ukázkám, ale i na možnost písemného (kresebného) projevu. Je zde umístěn i stoleček pro pravidelný pitný režim.

Zadní část s kobercem slouží jako hrací plocha (kuchyňský koutek, kontejnery se stavebnicemi a autodráhou) a prostor k odpočinku.

Hlavním cílem je usnadnit dětem přechod z rodinné výchovy do kolektivu, a to vlídným, milým a laskavým přístupem. Budeme rozvíjet dětskou osobnost, vést je k samostatnosti a ohleduplnosti, ke zdravému životnímu stylu, vytvářet bezkonfliktní atmosféru s důrazem na kamarádské vztahy mezi dětmi.

Dětem však ponecháme dostatek prostoru pro jejich individuální aktivity a postupně budeme usilovat o to, aby aktivity řízené a spontánní byly vzájemně provázané.

2.třída: Třída starších a předškolních dětí: zpravidla 5 - 7 leté

Třída starších a předškolních dětí se nachází v 1. patře budovy.

Tato třída je nová, přesto dobře vybavená, zařízená novým nábytkem, hračkami, řadou didaktických hraček a pomůcek.

V přední části je prostor se třemi stolečky se zaoblenými rohy pro stolování a pro praktické a výtvarné činnosti (dvě výškové kategorie). Dopravní koberec, kontejnery se stavebnicemi. Je zde umístěn i stoleček pro pravidelný pitný režim. Ve střední části třídy je umístěna tabule, která slouží nejen k názorným obrázkovým ukázkám, ale i na možnost písemného (kresebného) projevu. Stoleček, zrcadlo, logopedické pomůcky a materiály – určené k logopedické prevenci.

Zadní část s kobercem slouží jako hrací plocha (koutek „Prodejna“, kontejnery se stavebnicemi a autodráhou) a prostor k odpočinku. Toto místo je v dopoledních a odpoledních hodinách využíváno i ke hrám, tanečkům, sportování. V poledním čase pro odpočinek jsou k dispozici mobilní lehátka (zesílené molitany), připravují si je jen ty děti, které chtějí po obědě odpočívat, poslouchat pohádku, spát. Děti mají volně k dispozici pomůcky k tvořivým činnostem (papíry, pastelky, voskovky, lepidla, nůžky,...) pro volné tvoření. Mohou si tak po celý den samovolně rozvíjet jemnou motoriku a fantazii.

V této třídě se zaměřujeme na náročnější cvičení a sportovní činnosti, na dodržování pravidel při hrách i soužití. Proto zařazujeme hry vyžadující spolupráci dětí a zejména se zaměřujeme na cílenou předškolní přípravu dětí. V popředí pozornosti jsou též pracovní výtvarné činnosti, grafomotorika, jazykové hry a kvalita výslovnosti, matematická příprava, společenské hry, sociální dovednosti, dosažení maximální samostatnosti dětí, citlivé a neagresivní řešení konfliktů mezi dětmi.

Snažíme vytvářet takové podmínky, aby dítě na konci předškolního vzdělávání umělo organizovat svoje činnosti, chovalo se zodpovědně, dodržovalo pravidla soužití, samostatně řešilo problémy, spolupracovalo s ostatními a respektovalo jejich názory.

Děti z obou tříd se během dne několikrát setkávají, hrají si spolu na zahradě MŠ, pomáhají si. Starší děti se na vycházkách starají o mladší děti. Snažíme se, aby všechny děti spolu komunikovaly, znaly se a měly k sobě pěkný, přátelský vztah.

2.4 Z historie školy

Mateřská škola v Lužanech byla otevřena dne 1.12.1947 při Základní škole v Lužanech. Zakládající listina byla uložena v archívu školy. Ve školním roce 1962 – 1963 se MŠ osamostatnila.

V mateřské škole vzniklo jedno oddělení pro děti od tří do šesti let věku a tuto podobu mělo ještě do školního roku 2013/2014. Maximální počet docházejících dětí do oddělení byl 32.

V lednu 2003 se zdejší mateřská škola stala součástí právního subjektu Základní škola, Lužany 155, okres Jičín. Od ledna 2006 nese právní subjekt název nový: Základní škola a Mateřská škola, Lužany, okres Jičín.

škola před rekonstrukcí

škola po rekonstrukci

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu předškolního vzdělávání

Školní vzdělávací program je vytvořen v souladu se záměry Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Při své práci sledujeme tyto rámcové cíle:

Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení a poznání

Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí v pěti oblastech předškolního vzdělávání: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální, které jsou v RP nazvány :

Dítě a jeho tělo

Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a společnost

Dítě a svět

Tyto oblasti vzdělávání jsou propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně fungující celek, v životní skutečnosti nedělitelný.

Cíle a obsah předškolního vzdělávání formulované rámcovým programem směřují mateřskou školu k tomu, aby děti, které ji opouštějí byly osobností pokud možno jedinečné, vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé, sebejisté, s vlastním rozumem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat tvořivě přemýšlet a jednat, jedinci na své úrovni přizpůsobiví, odvážní a také zodpovědní, ochotní nejen přijímat, ale také dávat, schopní se dále rozvíjet, učit se a aktivně čelit problémům, které život přináší.

Školní vzdělávací program vypracoval kolektiv školy na tříleté období a je v souladu s rámcovými cíli a klíčovými kompetencemi. Zásady, uplatňované principy, formy, metody naší práce vychází z toho, že se naše mateřská škola nachází na vesnici, kde některé děti pochází ze sociálního a citově slabšího a méně podnětného prostředí, proto dbáme o pohodové, klidné, prostředí, kde jsou děti nadšeni učit se a poznávat svět kolem sebe, kde děti chtějí s námi hovořit o svých přáních, pocitech a zážitcích. Snažíme se být pro děti partnerem, kterého děti přijmou mezi sebe do světa, který budeme společně vytvářet. S dětmi vytvoříme svět, kde ještě platí, že ten, kdo ubližuje ostatním má být potrestán a ten kdo potřebuje pomoc si o ni může kdykoliv říct a ví, že se najde někdo, kdo mu podá pomocnou ruku. Do světa, kde si vážíme věci, pečujeme o ně a radujeme se ze všedních maličkostí. Hledáme inspiraci v přírodě a nestačíme se divit, kolik je tu zajímavých věcí k prozkoumání. Důležité je, že u nás platí neviditelný řád, který společně nejen vytváříme, ale hlavně podle něj žijeme, což není tak málo.

Co chceme dosáhnout

Aby dítě bylo co nejlépe připraveno na vstup do základní školy a bylo vybaveno klíčovými kompetencemi, které se na této úrovni očekávají

Jakými prostředky

Aktivní účastí dětí na vlastním vzdělávání, při výběru metod upřednostňovat hru, prožitkové a kooperativní učení. Náš ŠVP je zaměřen na vytváření podmínek k bohatému smysluplnému a radostnému naplnění každého dne, který dítě ve školce prožije. Snažíme se dětem přibližovat tradice a zvyky k daným ročním obdobím.

Klademe důraz na pozorování a poznávání přírody praktickou činností a na chápání její

důležitosti pro život člověka. Využíváme krásné přírodní podmínky, které se nám přímo

nabízí umístěním a okolím naší mateřské školy.

Součástí ŠVP je třídní plán, kde jsou pak jednotlivá témata rozpracovávána podrobněji, přizpůsobena podmínkám ve třídách.

Pořadí a výběr daných témat bude ponecháno na učitelkách ve třídách. Některá témata budou realizována pouze s určitou věkovou skupinou s ohledem na individuální schopnosti a možnosti učení každého dítěte. Nejsou časově vymezena, jejich délka i obsah je přizpůsoben zájmu dětí a úrovni dosažených kompetencí.

Pravidla pro tvorbu třídních plánů

Při sestavování a plánování TVP vycházíme z obsahové stránky ŠVP, RVP a Manuálu k přípravě TVP pro mateřské školy. Vybrané informace uvádíme pro doplnění všech poznatků, které nás vedou při zpracovávání TVP našich tříd.

1) Při plánování TVP vycházíme ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem "Je nám spolu dobře". Obsah vzdělávání je ve školním vzdělávacím programu je členěn do témat a každé téma má 3 – 4 podtémata. Nástin vzdělávací nabídky v ŠVP je dále konkretizován ve třídních vzdělávacích programech s ohledem na přání a možnosti dětí.

ŠVP určuje přibližné časové rozložení daných témat návazně. Časový prostor k realizaci zůstává otevřený, flexibilní, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky. ŠVP je dokument, který se stále vyvíjí, a který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, poznatků z autoevaluace, se stálým sebevzděláváním pedagogů a s postupnými změnami podmínek, které jej ovlivňují.

2) Učitelky si podtémata ŠVP zpracovávají do TVP, které si vybírají dle podmínek, potřeb a zájmů dětí ve své třídě tak, aby děti dále rozvíjely a posouvaly je směrem k cílovým kompetencím.

Při plánování spolupracují všechny učitelky, společně se domlouvají na záměru, dílčích

vzdělávacích cílech a tématické části, na délce jejího trvání a na činnostech, které k naplnění záměrů směřují.

3) Učitelky k plánování používají předtiskovaný tiskopis – Třídní vzdělávací plán, který obsahuje:

název bloku, tématickou část podtématu, záměry, dobu trvání, nabízené činnosti, mimořádné akce, kompetence, poznámky k průběhu, hodnocení.

4) TVP je uložen v I. třídě MŠ.

Metody a formy vzdělávací práce

V rámci výchovně vzdělávací práce uplatňujeme metody a formy práce, které vyžadují rozvojové předpoklady a možnosti dětí. Dále se odvíjejí od daných cílů školy a její filozofie.

· prožitkové učení hrou a činnostmi dětí

podporují dětskou zvědavost, jsou založeny na přímých zážitcích dětí

· kooperativní učení

je založené na spolupráci

· situační učení

založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí

· spontánní sociální učení

založené na principu přirozené nápodoby

· aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené

v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte

· řízené individuální činnosti

· komunitní kruh

rozhovor, beseda, vyprávění

· experimentace

· výlety

· zpracovávání přírodních materiálů

· práce s encyklopediemi

· práce s chybou

· objevování

ŠVP usiluje v souladu s RVP o vytváření základů klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

dosažitelná úroveň pro dítě ukončující předškolní vzdělávání

- 1.1. soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- 1.2. získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- 1.3. má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- 1.4. klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- 1.5. učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- 1.6. odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- 1.7. pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

2. Kompetence k řešení problémů

dosažitelná úroveň pro dítě ukončující předškolní vzdělávání

- 2.1. všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- 2.2. řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- 2.3. problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- 2.4. při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- 2.5. zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

- 2.6. rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- 2.7. chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- 2.8. nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. Kompetence komunikativní

dosažitelná úroveň pro dítě ukončující předškolní vzdělávání

- 3.1. ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- 3.2. dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- 3.3. domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- 3.4. v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- 3.5. ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- 3.6. průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- 3.7. dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- 3.8. ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. Kompetence sociální a personální

dosažitelná úroveň pro dítě ukončující předškolní vzdělávání

- 4.1. samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- 4.2. uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- 4.3. dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- 4.4. ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- 4.5. napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- 4.6. spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- 4.7. při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- 4.8. je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

- 4.9. chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. Kompetence činnosti a občanské

dosazitelná úroveň pro dítě ukončující předškolní vzdělávání

- 5.1. svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- 5.2. dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- 5.3. odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- 5.4. chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- 5.5. má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- 5.6. zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění
- 5.7. chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- 5.8. má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- 5.9. spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- 5.10. uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- 5.11. ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- 5.12. dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

4. Vzdělávací obsah

PODZIMNÍ ČAS

Září – Já a ti druzí

Vítáme Vás ve školce

Mám nové kamarády

Já a místo, kde žiji - Krásy podzimní přírody

Kdo to ťuká za vrátky? To jsou přece pohádky!

Říjen – Příroda

Ovoce a zelenina, to je život, to je síla

Rozmary počasí

Tak už je to tak, přiletěl k nám drak

Strašidylko Emílek

Listopad – Moje tělo a zdraví

**Barvičky, polezte z krabičky
Co mám ukryto pod kůží
Jak se správně oblékat
Vlezla na mě rýma, je mi pořád zima**

ZIMNÍ ČAS

Prosinec – Advent

**Bum, bum, ratata, čerti buší na vrata
Dva mrazíci
Štědrý večer nastal**

Leden – Přišla k nám zima

**Zima okolo nás
Živočichové v zimě
Eskymáci
Až já budu velký-á, chtěl/a bych být...**

Únor – Ven z izolace a blíž k sobě

**U nás doma, kde jsem se tu vzal - Moje rodina
Chystáme se k zápisu
My jsme muzikanti, přicházíme k Vám
Masopustní rejdní**

JARNÍ ČAS

Březen – Jaro ťuká na vrátka

**Knížka je můj kamarád
Zimo, zimo, táhni pryč
Ťuká jaro**

Duben – Přišlo jaro do vsi

**Hody, hody, doprovody
Zvířátka a jejich mlád'átka
Země
Kreslím a čaruji, košťátka startuji**

Květen – *Pojďte se radovat*

Život člověka

Maminka má svátek

Děti celého světa

Pozor, červená

LETNÍ ČAS

Červen – *Hřej sluníčko, hřej*

Cesta do pravěku aneb kdo byli dinosauři

Indiánská osada

Já námořník

Loučíme se se školkou

Červenec a srpen – *Prázdninová školka*

Chytila jsem na pasece..

Prázdniny pomalu končí

Obsah vzdělávání je ve školním vzdělávacím programu rozdělen do čtyř hlavních bloků, která byla stanovena jako témata rámcová. Ty se dále dělí do tématických celků s podtématy. Nástin vzdělávací nabídky v ŠVP je dále konkretizován ve třídních vzdělávacích programech s ohledem na přání a možnosti dětí.

ŠVP určuje přibližné časové rozložení daných témat návazně. Časový prostor k realizaci zůstává otevřený, flexibilní, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky. ŠVP je dokument, který se stále vyvíjí, a který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, poznatků z autoevaluace, se stálým sebevzděláváním pedagogů a s postupnými změnami podmínek, které jej ovlivňují.

PODZIMNÍ ČAS

Září – *Já a ti druzí*

Podtémata:

Vítáme Vás ve školce

Mám nové kamarády

Já a místo, kde žiji - Krásy podzimní přírody

Kdo to ťuká za vrátky? To jsou přece pohádky!

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- vytvoření kamarádského kolektivu dětí, podpořit u dětí rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- uvědomování si prostřednictvím pohybu svého vlastního těla
- osvojování si poznatků o těle, jeho zdraví a jeho ochraně (bezpečnosti)
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj receptivních a expresivních jazykových dovedností – naslouchání, porozumění a vyjadřování
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)
- získávání relativní citové samostatnosti
- rozvoj mravního a estetického vnímání
- seznamování s pravidly ve vztahu k druhému
- poznávání a spoluvytváření pravidel společenského soužití
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- seznamování s novým prostředím
- vzájemné seznámení dětí (učení se jmen a značek)
- seznamování s věcmi, které nás obklopují a jejich praktické používání
- pohybové činnosti
- hudebně pohybové hry
- aktivity podporující sblížení dětí
- povídání s dětmi a vytváření mezi námi vztah založený na důvěře a respektování
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzorci vztahů a chování
- aktivity pro přirozenou adaptaci dítěte na MŠ
- námětové hry vztahující se k probíraným tématům
- hry vzbuzující spokojenost, radost, veselí a pohodu
- hry, skrze které se děti učí spolupráci
- spontánní hry dětí, volné hry – nabízet dětem k těmto účelům různé stavebnice, puzzle, pexesa, stolní hry ad.
- estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné činnosti)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem
- vzájemná tvorba pravidel pro bezpečné a spokojené žití v MŠ
- rozvoj mravního a estetického vnímání
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k němu (třída, rodina..)
- hry na zahradě (seznamování se s pravidly pro bezpečný pobyt zde)
- vycházky – seznamování se s vesnicí, ve které žijí a jejím blízkém okolí (učení se pravidel bezpečnosti při pobytu venku)
- přirozené pozorování blízkého okolí a života v něm

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládnout sebeobsluhu
- zvládnout základní pohybové dovednosti, pohybovat se ve skupině dětí
- uplatňovat základní kulturně hygienické návyky
- porozumět slyšenému
- projevovat zájem o poznávání nových věcí
- poznat a umět pojmenovat většinu toho, co dítě obklopuje
- schopnost domluvit se slovy i gesty
- schopnost odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich podpory
- přirozeně komunikovat s druhými
- je schopno naučit se nazpaměť krátkému textu, úmyslně si jej zapamatuje a vybaví
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (pozdravit, poděkovat, požádat)
- adaptovat se na život v mateřské škole, přizpůsobit se společnému programu
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí

Pobyt venku: bezpečné chování při chůzi na vozovce, chůze v útvaru, seznamovat děti s okolím školy, vycházky do okolí , pojmenovávat předměty a jevy

Říjen – Příroda

Podtémata:

Ovoce a zelenina, to je život, to je síla

Rozmary počasí

Tak už je to tak, přiletěl k nám drak

Strašidýlko Emílek

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- uvědomování si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojování základních sebeobslužných úkonů
- vytváření zdravých životních návyků
- stálý rozvoj komunikativních schopností a jazykových dovedností jak receptivních, tak i produktivních (pasivních i aktivních)
- rozvoj slovní zásoby
- zvyšování schopnosti soustředit se v oblasti naslouchání
- rozvoj smyslového vnímání, přechod od konkrétního myšlení k pojmovému
- seznámení s různými náladami, emocemi
- podporovat děti, aby uměly vyjádřit své momentální emoce přijatelným způsobem
- rozvoj paměti, pozornosti
- trénování prostorové orientace a reakce na daný pokyn (koncentrace)
- seznamování s pojmy: větší, menší, více, méně
- seznamování s geometrickými tvary
- podpora a rozvoj zájmu a zvědavosti
- vést děti k tomu, aby se uměly podělit o svou vykonanou práci (své snažení)
- rozvoj představivosti, fantazie

- rozvoj pozitivního vztahu k sobě samotnému, získávání sebevědomí, sebedůvěry
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- naučit děti navazovat a udržovat mezi sebou přátelské vztahy
- respektovat ostatní děti v kolektivu MŠ
- respektovat dospělého, který se o ně v průběhu jejich pobytu v MŠ stará
- vnímat jej jako autoritu a toho, kdo to s nimi myslí nejlépe, důvěřovat mu a poslouchat jeho pokyny
- rozvoj komunikativních dovedností ve vztahu s druhými (dospělými i dětmi)
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření mezilidských vztahů
- naučit se žít ve společenství MŠ, dodržovat daná společenská pravidla tohoto soužití a spolupodílet se na vytváření dalších nových pravidel
- vnímat hodnoty, které jsou v tomto společenství uznávané, dodržovat je a podílet se na jejich ochraně
- vytvářet vkusné a estetické prostředí v MŠ
- postupné vytváření a rozvíjení pozitivního vztahu k prostředí MŠ
- získávat elementární povědomí o přírodě, o jeho rozmanitosti a proměnách způsobených střídáním čtvero ročních období
- vytvářet pozitivní vztah k přírodě a uvědomovat si, jak i já (dítě) mohu přispívat k jeho ochraně

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- lokomoční pohybové hry s důrazem na prostorovou orientaci a učení se reakci na daný pokyn
- hudebně pohybové hry
- smyslové a psychomotorické hry
- komentování zážitků, vyřizování vzkazů, zpráv
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (časopisy, knihy aj.)
- základní seznámení s druhy ovoce a zeleniny – učení se jejich názvů, jejich pozorování (sledování barev, tvarů, velikostí)
- užívání smyslového vnímání – vůně, chuť
- seznamování s pojmy: co je kyselé, sladké, slané, hořké, co je kulaté, hranaté, dlouhé, krátké aj., co je tlusté, tenké, malé, velké aj.
- třídění podle určených kritérií (velikost, barva, tvar)
- didaktické hry k daným tématům
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- sběr přírodnin
- praktické činnosti s přírodním materiálem
- společné tvůrčí výtvarné a pracovní činnosti
- společná realizace nástěnky – seznámení rodičů s pracemi dětí
- poslech pohádek – jejich přečtení dětmi, vlastní jednoduchá dramatizace
- učení se básní a říkanek k daným tématům
- učení se písní k daným tématům
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

- v průběhu vycházek uplatňovat přímé pozorování nastalých momentálních změn v přírodě a posléze o výsledku pozorování vést s dětmi rozhovor
- věnovat se péči o školní zahradu – hrabání spadeného listí, sběr ořechů apod.
- seznamování s počasím charakteristickým pro podzim – mlha, jinovatka, déšť, vítr, chladná rána
- společná akce s rodiči: „**Drakiáda**“ – pouštění draků

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládnout sebeobsluhu a uplatňovat základní kulturně hygienické návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět poznat a postarat se o své osobní věci, umět stolovat – jíst lžičkou a starší děti příborem)
- schopnost dětí určité samostatnosti
- ovládat koordinaci ruky a oka
- zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, různými pomůckami, výtvarným materiálem)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, rozlišovat tvary, chutě, vůně
- vědomě využívat všech svých smyslů a záměrně pozorovat
- všimnout si nového, změněného, chybějícího
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- vyjadřovat smysluplné myšlenky, formulovat věty, dorozumět se s okolím
- ptát se na slova, kterým nerozumí
- učit se novým slovům, rozumět jim a aktivně je využívat při komunikaci
- aktivně poslouchat pohádky, představit si jejich děj, umět je převyprávět
- schopnost naučit se krátké texty (básně, říkadla)
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory, postoje a vyjadřovat je
- vyjadřovat a uplatňovat své nápady
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- přirozeně bez zábrán komunikovat s druhými
- navazovat a udržovat dětská přátelství
- spolupodílet se na vytváření a udržování pozitivního a bezpečného prostředí v kolektivu dětí v MŠ
- vnímat, respektovat, dodržovat, chránit pravidla prosociálního chování v kolektivu dětí
- spolupracovat s ostatními
- začlenit se do třídy a zařadit mezi vrstevníky, respektovat jejich schopnosti a dovednosti
- aktivně se zapojovat do dění a veškerých aktivit probíhajících v MŠ
- schopnost podřídit a přizpůsobit se rozhodnutí většiny
- schopnost přijímat autoritu
- mít povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí
- bezpečně se orientovat ve známém prostředí
- postupně si uvědomovat možná nebezpečí, se kterými se dítě ve svém okolí může setkat
- být všímavé změn a dění ve svém blízkém okolí
- porozumět tomu, že změny jsou přirozené a samozřejmé a je s nimi v životě potřeba počítat

Pobyt venku: chůze v nerovném terénu, míčové hry, jízda na koloběžkách a a odstrkovadlech, tvoření z písku a přírodnin, kreslení křídou na tabuli a na cestu, dodržovat hygienu vzhledem k počasí venku, pojmenovávat předměty a jevy v okolí

Listopad – *Moje tělo a zdraví*

Podtémata:

Barvičky, polezte z krabičky

Co mám ukryto pod kůží

Jak se správně oblékat

Vlezla na mě rýma, je mi pořád zima

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- zdokonalování koordinace a rozsahu pohybu
- rozvoj představivosti a experimentování
- vytvářet si vztah k barvě
- rozvoj řečových schopností a komunikativních dovedností jak v oblasti pasivní – schopnost poslouchat a udržet soustředěnost, a aktivní – správná výslovnost, vlastní vyjadřování, vyprávění
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů
- rozvoj paměti, pozornosti její postupné prodlužování)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (čísla)
- poznávání sebe sama (uvědomování si čím se člověk odlišuje od ostatních tvorů)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhým lidem (v rodině a v MŠ)
- podporovat dětská přátelství, vytváření vzájemné důvěry mezi dětmi
- rozvoj dovedností potřebných pro kooperativu (spolupráci)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvářet a rozvíjet u dětí cit pro estetické
- vést je k tomu, aby samy usilovaly a chtěly mít okolo sebe čisté, uklizené a pěkné prostředí
- rozvoj pěstování lásky k přírodě, ke svému okolí, kde žijí
- stálé vytváření pozitivního vztahu k prostředí MŠ a vlastní sounáležitosti s ním
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- rozmanité pohybové činnosti – běh, chůze, skoky, změny poloh a pohybů těla
- zdravotně zaměřené činnosti
- jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- řízené rozhovory
- vokální činnosti
- učení se říkanek, básní a písní k daným týdenním tématům
- poslech pohádek
- prohlížení a čtení knížek

- společná povídání, sdílení, aktivní naslouchání druhému
- skupinové aktivity s možností spolupodílet se na průběhu a výsledcích činnosti
- hry podporující samostatné vyjadřování
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti, sebeovládání
- smyslové hry
- tvůrčí činnosti rozvíjející představivost a fantazii
- tvůrčí výtvarné činnosti – práce s barvami
- praktické seznámení dětí s fyzikálním zákonem gravitace
- konstruktivní činnosti
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.), jejich smysluplné praktické využití
- seznamování s pojmy: nahoru, nahoře, dolů, dole, vpravo, vlevo, nad, pod, vedle
- didaktické hry k probíraným tématům
- grafomotorická cvičení (správný úchop tužky, uvolňovací cviky zápěstí)
- seznámení s PC a jak nám může sloužit
- aktivity zaměřené na sblížování dětí a vytváření přátelských vztahů mezi nimi
- aktivity seznamující děti se základními rozdíly mezi člověkem a zvířetem (popisování)
- v průběhu volných her děti motivovat pro námětové hry modelující reálný život dospělých, při kterých mohou děti prakticky uplatňovat určitá společensky uznávaná pravidla chování, morální hodnoty, ale zároveň se setkávat s problémy, konflikty a snažit se je vhodným způsobem řešit (uplatňovat v praxi již získané znalosti a nebát se objevovat i nové varianty).
- seznámení se zvířaty a ptáky ve volné přírodě, rozdíly mezi nimi, co dělají na podzim (mění srst – houstne, tvoří zásoby potravy – čím se které zvíře živí, ptáci odlétají a jiní přilétají)
- postupně se učit vnímat i rozdíly mezi zvířaty a člověkem
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí
- při vycházkách přírodou pozorovat momentální změny v ní a hovořit o nich – co je v přírodě jiného oproti minulým dnům (k tomu děti vést po celý rok, aby pro ně bylo sledování, zkoumání, pozorování a následné hovoření o výsledku jejich zjištěných přirozené)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- koordinovat lokomoci a další pohyby těla
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru i pokynu
- zacházet s výtvarným materiálem, využívat představivost, být aktivní a schopen experimentování
- být schopen skloubit materiál v celek (koordinace ruky a oka)
- umět se orientovat v pohybu v prostoru třídy a reagovat správně na povel pedagoga
- znalost barev a rozšíření barevné palety o další barvy (nejen základní)
- uvědomovat si na věcech základní pravidla fyziky, v tomto případě zákon gravitace
- uvědomovat si, co mému tělu (i druhému) může škodit, jak mohu své tělo (i druhého) chránit
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- samostatně vyjadřovat své myšlenky, nápady a pocity
- orientovat se ve svých pocitech a umět je správně pojmenovat, popsat

- aktivně poslouchat (sledovat) příběh, zachytit jeho hlavní myšlenky a umět je vlastními slovy převyprávět (starší děti)
- schopnost naučit se z paměti krátký text
- využívat všech smyslů, pozorovat, všimnout si svého okolí, co se v něm děje, co se změnilo apod.
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- snažit se porovnávat, uspořádat a třídit předměty podle určitého pravidla
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- spolupracovat s ostatními
- uvědomovat si ve vztazích práva svoje a druhých, chránit je a respektovat
- uvědomovat si ve společenství děti svou roli, podle které je potřeba se chovat a zároveň respektovat role druhých
- uplatňovat ve styku s dětmi i dospělými základní návyky společensky uznávaného chování (jednání) – zdravít děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat druhému do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout, co mu druhý sděluje
- vážit si hraček a věcí a podle toho s nimi zacházet
- udržovat okolo sebe pořádek
- uvědomovat si možná nebezpečí, se kterými se dítě může ve svém okolí setkat
- všimnout si dění a změn v nejbližším okolí
- všimnout si rozmanitosti, pestrosti, různorodosti, která se ve světě objevuje
- vnímat, že svět má svůj řád
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, chránit přírodu (živé tvory)

Pobyt venku: Chůze v nerovném terénu, pozorovat momentální změny v ní a hovořit o nich – co je v přírodě jiného oproti minulým dnům (k tomu děti vést po celý rok, aby pro ně bylo sledování, zkoumání, pozorování a následné hovoření o výsledku jejich zjištěních), sběr přírodnin

Prosinec – Advent

Podtémata:

Bum, bum, ratata, čerti buší na vrata

Dva mrazíci

Štědrý večer nastal

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvíjet psychické zdatnosti
- osvojování si poznatků o těle, jeho zdraví a jeho ochraně (bezpečnosti)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj paměti, pozornosti, přechod k úmyslným funkcím
- rozvoj tvůrčích schopností každého dítěte s ohledem na jeho individuální schopnosti, možnosti a dovednosti
- pokračování v poznávání sebe sama a vytváření pozitivního vztahu k sobě samotnému
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- posilování prosociálního chování ke členům rodiny, k dětem a pracovníkům v MŠ a lidem v obci
- seznámení se s rozdělením jednotlivých rolí členů rodiny a jejich funkcemi, uvědomování si vlastní role v rodině
- rozvoj sociální kultivnosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, ochoty a snahy pomáhat
- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytváření vztahu k tradicím svého životního prostředí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- v průběhu volných her dát dětem možnost a prostor pro spontánní pohybové aktivity
- pohybové hry
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv příprava na Vánoční besídku
- začleňovat překážkové dráhy
- podporovat u dětí manipulaci s hračkami, předměty, nástroji a různým materiálem
- práce s obrazovým materiálem
- námětové hry zaměřené na poznávání různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič)
- smyslové hry
- psychomotorické hry
- didaktické hry související s vybranými týdenními tématy
- činnosti zaměřené na rozvoj paměti, pozornosti
- postupné učení se vánočních koled
- učení se říkadel a básní s vánoční tematikou
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- práce s papírem, učení a procvičování správné techniky stříhání, lepení a koordinace oka a ruky (přesnost)
- ostatní tvůrčí činnosti zaměřené na práci s nejrůznějším materiálem
- seznámení s příběhy obohacujícími citový život
- samostatný slovní projev na dané téma, kladení otázek a odpovědi
- společná povídání na konkrétní téma (zapojení dětí)
- přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- kooperativní činnosti
- sledování pohádek
- experimentální činnosti
- připomenutí zvyků a tradic Adventního času
- společná výzdoba interiéru mateřské školy
- pozorování kulturních objektů - návštěva místního kostela
- vycházky po okolí a přirozené pozorování blízkého okolí a života v něm, okolní měnící se přírody v souvislosti s ročním obdobím a měnícím se podnebím, sledování rozmanitého počasí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- ovládat koordinaci ruky a oka (přesnost)

- zvládat jemnou motoriku
- zvládat překážky, pohyb ve skupině dětí
- umět sladit pohyb s rytmem a hudbou
- utvářet si postupně povědomí o významu péče o čistotu a zdraví
- schopnost odpovídat na kladené otázky, slovně reagovat
- snažit se rovněž o formulaci otázek
- schopnost uplatňovat naučené pojmy v praxi a rozumět jim
- umět popsat situaci podle obrázku, fotografie
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat pohádky
- záměrně se soustředit na činnost, udržet pozornost
- nebát se experimentovat a požívat vlastní představivost, fantazii
- být nápadité, umět své nápady předkládat druhým
- ovládat své city v situacích, kterým rozumí, přizpůsobovat jim své chování
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, s přírodních i kulturních krás
- chápat, že každý člověk má svou hodnotu, učit se přijímat osobnostní rozdíly
- umět druhému pomoci, umět se s druhým podělit
- uvědomovat si důležitost poslouchání dospělého (autority) a nebát se mu důvěřovat
- vnímat, že všichni (i naši rodiče) jsou součástí MŠ
- spoluvytvářet společenství třídy plné radosti a pohody
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké a srozumitelné
- všímat si rozmanitosti, pestrosti, různorodosti, která se ve světě objevuje

Pobyť venku: chůze po šikmé ploše, chůze po kluzkém terénu, stopy ve sněhu, budování staveb ze sněhu, jízda na sánkách na kopci, vycházky do přírody, krmení zvěře

Leden – Přišla k nám zima

Podtémata:

Zima okolo nás

Živočichové v zimě

Eskymáci

Až já budu velký-á, chtěl/a bych být...

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj orientace v daném prostoru
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- uvědomování si svých pohybových možností a schopností
- zažívat radost z pohybu
- rozvoj řečových schopností a samostatného vyjadřování
- rozvíjet slovní zásobu, seznamovat s nejrůznějšími pojmy a následně je uplatňovat v praxi
- osvojování si některých poznatků a dovedností předcházející psaní a čtení
- rozvíjení paměti, pozornosti (prodlužování)
- vytváření základů pro práci s informacemi - encyklopedie
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení

- podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření elementárního povědomí o nejrůznějších materiálech
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, citění a prožívání
- posilování prosociálního chování v dětském kolektivu MŠ
- různými hrami a činnostmi seznámit děti s
- rozvoj dovedností potřebných pro spolupráci
- spoluvytváření pravidel spolu s dětmi v rámci přirozeného sociokulturního prostředí pokud se děti podílí na jejich tvorbě, následně pro ně budou pravidla pochopitelná, srozumitelná a bude tedy pro ně přirozené je dodržovat a chránit
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a přináležet tomuto společenství
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- vytváření vědomí vlastní sounáležitosti se světem
- pochopení, že změny v přírodě způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- v průběhu volných her dát dětem možnost a prostor pro spontánní pohybové aktivity
- pohybové hry, hudebně pohybové hry
- spojení pohybu s vyprávěním o souhvězdích
- lokomoční pohybové činnosti – chůze v prostoru s vyhýbáním, běh slalomem
- při pobytu venku, v případě, že bude sníh, začleňovat sezónní aktivity na sněhu – chůze a běh ve sněhu, stopy ve sněhu – sledování vzoru podrážky a velikosti otisku boty, starší děti se mohou pokusit najít největší stopu, prostřednictvím našich stop vytvářet různé tvary (kytičky aj, dle vlastních představ dětí), vyšlapávání cestiček a proudová chůze, výroba sněhuláka, tvorba koulí – koulování, házení koulí na terč
- grafomotorická cvičení vztahující se k probíraným tématům
- podporovat u dětí přirozenou manipulaci s hračkami
- začleňovat námětové hry směřované k jednotlivým týdenním tématům
- vést děti k provádění činností spojenými s osobní hygienou, úklidem a úpravou třídy
- orientace v časových pojmech – ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc a čím jsou charakteristické?
- různými hrami a činnostmi seznámit děti s nejrůznějšími druhy povolání, jaký mají přínos pro společnost
- zvolit nějaká povolání (např.: lékař, zubař, kuchař, kadeřnice, uklízečka, prodavačka, popeláři, švadlena aj.) a s nimi děti seznámit blíže – co je pro jejich práci charakteristické, co ke své práci potřebují (předměty a jak se používají)
- námětové hry na povolání
- tvůrčí manuální činnosti pro rozvoj představivosti a zacházení s nejrůznějším materiálem
- didaktické hry pro přirozenější orientaci se dětí v probíraných tématech
- kooperativní činnosti nejrůznějšího charakteru
- experimentální činnosti
- seznámit děti s prevencí zdraví - nutnost teplého oděvu a obuvi - zdraví a nemoci
- činnosti zaměřené na chápání pojmů a osvojování si poznatků
- rozvoj řečových schopností a samostatného vyjadřování – vyprávění dětí o tom, když byly nemocné

- artikulační, řečové a sluchové hry
- poslech příběhů a pohádek k tématům, které se probírají a jejich převyprávění dětmi
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, písmen
- didaktické činnosti s obrazovým materiálem
- cvičení organizačních dovedností, začleňovat úkoly s viditelným výsledkem
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití
- procházky zimní přírodou, všímání si stop zvířat a ptáků ve sněhu, sledování toho, co dělá mráz
- opatrné klouzání na zamrznutých kalužích (udržení rovnováhy)
- činnosti vedoucí k péči o přírodu

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, pohybovat se na sněhu a ledu)
- umět rozlišit, co zdraví prospívá a co škodí, ve známých situacích neohrožovat své zdraví i ostatních
- umět sladit pohyb s rytmem a hudbou
- schopnost správně zacházet s hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, výtvarnými pomůckami a materiálem ad.
- orientace v pojmech týkajících se jednotlivých témat
- učit se novým slovům, rozumět jim a aktivně je využívat při komunikaci
- zeptat se na to, čemu nerozumí
- vést rozhovor, sledovat řečníka, obsah sdělení
- rozlišovat některé obrazné symboly
- poznat některá písmena
- poznat své napsané jméno
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- nepodceňovat se a ani se nepřeceňovat – být si vědomo svých schopností a možností a zároveň si uvědomovat i své nedostatky
- být schopné snášet zklamání a selhání, umět se s tím vyrovnat
- schopnost odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému a respektovat práva druhého
- zvládat požadavky plynoucí z prostředí (mateřská škola), podřídit se rozhodnutí skupiny, spolupracovat
- schopnost domluvit se na společném řešení, přijímat a uzavírat kompromisy
- schopnost dát najevo své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, ale respektovat rovněž postoj a názor druhého)
- mít povědomí o světě, ve kterém žije
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- pečovat o přírodu (živé tvory)
- uplatňovat v životě návyky kulturně společenského chování

Pobyt venku: stopy ve sněhu, budování staveb ze sněhu, sněhulákova rodina, jízda na saních na kopci, chůze po sněhu a po ledu, stopy ve sněhu, pozorování počasí, krmení ptáčků, pozorování zvířat

Únor – Ven z izolace, blíž k sobě

Podtémata:

U nás doma, kde jsem se tu vzal - Moje rodina

Chystáme se k zápisu

My jsme malí muzikanti, přicházíme k Vám

Masopustní rejdní

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- prohlubování poznatků o těle a jeho zdraví
- rozvíjení a zdokonalování se v pohybových schopnostech
- osvojování si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojování si některých poznatků a dovedností potřebných ke čtení a psaní
- osvojení základních poznatků o znakových systémech (abeceda a čísla, jejich funkci)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, soustředění se, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření a užívání pojmů, vyjadřování)
- rozvoj pozornosti (její prodloužení) a paměti
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocitu, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností
- seznamování se světem lidí v souvislosti se zvyky a obyčejí
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s lidmi, společností, v níž dítě žije

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- trénovat sebeobslužné úkony a základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky v oblasti osobní hygieny, přijímání stravy a tekutin, učit se zásadám stolování, učit se postarat o sebe i o své osobní věci, poznat si své oblečení, učit se sám oblékat, svlékat, obouvat se
- v průběhu volných her dát dětem možnost a prostor pro spontánní pohybové aktivity
- do volných her začleňovat konstruktivní činnosti s nejrůznějšími stavebnicemi
- činnosti vedoucí k bližšímu poznávání svého těla a péči o něj – jednotlivé části našeho těla, postupně seznamovat děti se zdravým životním stylem – hygiena, správné a bezpečné chování se k sobě, správné oblékání, správné a zdravé stravování, pohyb apod.
- smyslové hry – praktické užívání všech smyslů
- zdravotní činnosti – protahující, uvolňující
- začleňovat námětové hry vztahující se k týdenním tématům a v průběhu nich podporovat u dětí manipulaci s hračkami a zacházení s nejrůznějšími předměty (zařazovat i nové předměty)
- vést děti k provádění činností spojenými s osobní hygienou, úklidem a úpravou třídy
- začleňovat psychomotorické hry
- v ranních cvičeních uplatňovat pohybové hry, hudebně pohybové hry
- při každé aktivitě postupně děti seznamovat se zásadami bezpečnosti a prevencí úrazů (jak jim předcházet)
- seznámit děti s tím, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat a jakým způsobem)

- při různých aktivitách vést děti (s ohledem na jejich věk, schopnosti a možnosti) k samostatnosti
- poslech čtených i vyprávěných příběhů a pohádek
- využití četby s etickým obsahem a poučením
- prohlížení knížek a didaktických materiálů
- seznamování s abecedou – puzzle a čísly (0 -10)
- obkreslování písmen ve svém jméně a číslic (kolik je mi let)
- hry podporující tvořivost, fantazii
- estetické činnosti – péče o sebe i své okolí (každodenní úklid hraček a herního prostoru)
- estetické a tvůrčí aktivity – slovesné, výtvarné, literární, dramatické, hudební apod.
- činnosti zasvěcující děti do časových pojmů
- trénování paměti – učení se básní, říkanek a písní k daným tématům
- učení se masopustních popěveků i pohybu k nim
- využívat rytmické hudební nástroje (možnost i vlastní výroby s dětmi)
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle a sebeovládání
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, pomoci mu, vyřešit vzájemný spor apod.
- didaktické hry seznamující děti s předměty vztahující se k probíraným povoláním (jejich třídění podle toho, kde se používají, zkoumání jejich vlastností ad.)
- činnosti seznamující děti s různými handicapy
- oslavy v rámci zvyků a tradic – „**Masopustní rej**“, **Maškarní karneval**
- společná výroba masopustních masek
- společná návštěva tříd ZŠ – praktické využití zdvořilého společenského chování a seznámení se s prostředím ZŠ
- vycházky po okolí a přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- sledování měnící se přírody v souvislosti se střídáním jednotlivých ročních období
- vytvářet si vlastní představu o tom, jaká je zimní krajina a její ráz, počasí a ovzduší

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- mít povědomí o významu péče o tělo a jeho zdraví
- mít povědomí o zdravém životním stylu (zdravá výživa, aktivní pohyb)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), uvědomovat si jejich funkce, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím
- záměrně pozorovat, vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- zvládat koordinaci ruky a oka
- zvládat jemnou motoriku – umět zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí
- rozlišovat piktogramy
- vědět, jak se píše mé jméno (předškoláci)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu)
- chápat elementární časové pojmy (teď, hned, včera, zítra, ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, jaro, léto, podzim, zima, den, týden, měsíc)

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat- porovnávat, uspořádávat a třídit předměty podle určitého pravidla
- orientovat se v číselné řadě od 0 – 5
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, nahoře, dole, blízko, daleko, nad, pod, vedle, za)
- umět vyjadřovat představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- prožívat a dětským způsobem projevovat své pocity, zvládat afektivní chování
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- chovat se zdvořile k druhým, vážit si jejich práce a úsilí
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké

Pobyť venku: stopy ve sněhu, budování staveb ze sněhu, sněhulákova rodina, jízda na saních na kopci, chůze po sněhu a po ledu, stopy ve sněhu, pozorování počasí, krmení ptáčků, pozorování zvěře..

JARNÍ ČAS

Březen – Jaro ťuká na vrátka

Podtémata:

Knížka je můj kamarád

Zimo, zimo, táhni pryč

Ťuká jaro

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- zvyšování schopnosti soustředit se v oblasti naslouchání
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka a další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka)
- rozvoj a kultivace smyslového vnímání (sluch a zrak)
- osvojování si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání a postupný přechod od názorného myšlení ke slovně - logickému (pojmovému)
- rozvoj vlastního citění a prožívání
- vytváření základů pro práci s informacemi
- pokračování v poznávání sebe sama a vytváření pozitivního vztahu k sobě samotnému, uvědomění si vlastní identity, získání zdravého sebevědomí, sebedůvěry a osobní spokojenosti

- osvojování si elementárních poznatků, schopností a dovedností potřebných pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- prohlubování pravidel chování k druhému člověku
- vytváření základů aktivního postoje ke světu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- aktivní poslech čtených, vyprávěných pohádek a příběhů, zachycení jejich obsahu a pochopení hlavní myšlenky, vnímání dobra a zla (zdůraznění vítězství dobra nad zlem) a uvědomování si jejich výskytu i v reálném životě
- při pobytu venku začleňovat nejrůznější pohybové aktivity (překážkové dráhy)
- grafomotorická cvičení vztahující se k probíraným tématům
- podporovat u dětí manipulaci s hračkami a nejrůznějšími předměty a to např. v průběhu námětových her souvisejících s týdenními tématy
- propojení hudby a pohybu (tanečky)
- objasnění významu vody pro tělo (má naše tělo v sobě vodu, proč je důležité pít?)
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- učení se básní, písní s jarní tematikou
- jednoduché dramatizace slyšených pohádek
- dramatické činnosti s vyjadřováním nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, překvapení, radost, smutek ad.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- sledování animovaných příběhů k daným tématům a následné činnosti z nich vycházející
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- řešení myšlenkových a praktických problémů
- práce s abecedou – přepis jednotlivých písmen, obkreslování písmen, poznávání počátečních písmen ve slovech (co dalšího může začínat tímto písmenem – např. jména dětí, zvířata)
- prohlížení encyklopedií, knih, časopisů týkající se probíraných témat a rozhovor o jejich obsahu
- konkrétní operace s nejrůznějším materiálem – třídění, odhad, přiřazování, porovnávání (všímání si velikostí, tvarů, barev apod.)
- využívání rozmanitých výtvarných technik a výtvarného materiálu
- činnosti rozvíjející představivost a fantazii dětí
- činnosti vedoucí k pochopení pojmů – teplá, studená, pevná, tekutá – pokusy - sladká, slaná, běžná (pitná) – smyslové vnímání
- postupná společná jarní výzdoba třídy
- hry a nejrůznější činnosti podporující stmelení kolektivu
- kooperativní činnosti nejrůznějšího charakteru umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- činnosti směřující k porozumění druhému
- využití přirozených situací v kolektivu dětí k upevňování sociálních vztahů
- seznamování s lidovými tradicemi a příprava a realizace společné akce - „**Vynášení Morany a vítání jara**“
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí

- přírodovědné vycházky za účelem přirozeného pozorování přírodního prostředí a života v něm, okolní měnící se přírody v souvislosti s ročním obdobím a měnícím se podnebím (jaká je jarní krajina a její ráz, počasí, ovzduší apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- umět sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vnímat a rozlišovat pomocí smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a další specifické znaky)
- zvládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (umět zacházet s drobnými pomůckami, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- rozumět a orientovat se v probíraných pojmech a aktivně je užívat
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy, využívat myšlení slovně logické, pojmové
- sledovat očima zleva doprava
- postupně poznávat některá písmena, číslice
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- uvědomovat si vlastní samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a umět je zároveň i vyjádřit
- být schopné snášet zklamání a selhání
- těšit se z příjemných a hezkých zážitků
- být nápadité a umět své nápady předkládat druhým
- rozumět svým emocím, umět je pojmenovat, orientovat se v nich a ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým dítě rozumí, být schopné ovládat své pocity a přizpůsobovat jim rovněž své chování
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole i mimo ní
- respektovat potřeby druhého dítěte
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- odmítat negativní rysy chování (násilí, ubližování, ponižování apod.) a umět se těmto projevům chování postavit a rovněž se ubránit
- vnímat kulturní a umělecké podněty a hodnotit svoje zážitky
- mít povědomí o důležitosti přírody živé i neživé a naší sounáležitosti s ní, v rámci toho rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- vytváření si pozitivního vztahu k přírodě

Pobyt venku: pozorování počasí a změn v přírodě, vycházky do přírody – první jarní květiny, krmení ptáčků, pozorování zvířat, stromů, živá a neživá příroda

Duben – Přišlo jaro do vsi

Podtémata:

Hody, hody, doprovody

Zvířátka a jejich mlád'átka

Naše Země

Kreslím a čaruji, košťátka startuji

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvíjení pohybových schopností
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj hudebně pohybového vnímání a rozvoj fantazie spojené s hudbou
- rozvoj slovní zásoby a její aktivní využití
- rozvoj kultivovaného mluveného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- opětné posilování zájmu, zvědavosti a prožívání radosti z objevování
- pokračování v poznávání sebe sama (rozvoj sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- prohlubování pravidel chování k druhému člověku
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, ke společnosti) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských návyků, postojů a dovedností dítěte
- vytváření elementárního povědomí o zemi, ve které žijeme a o světě (o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, o jejich rozmanitosti)
- vytváření základů aktivního postoje ke světu
- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- návštěva „Farmy“ – užitek pro člověka, prohlídka prostředí farmy a sledování jednotlivých zvířat
- rozšířit škálu hudebních nástrojů o další a zkoumání toho, jak se na ně hraje
- v průběhu volných her dát dětem možnost a prostor pro spontánní pohybové aktivity
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- pohybové činnosti venku
- překážkové dráhy v přírodním terénu
- hudebně pohybové hry
- v průběhu volných her nabízet dětem hudební nástroje (zapojování fantazie dětí)
- dále do volných her začleňovat námětové hry týkající se daných týdenních témat
- smyslové hry na rozvoj sluchového a zrakového vnímání
- propojení písni s pohybem
- taneční vyjádření určité melodie dle vlastní představivosti dětí
- jednoduché doprovody písni na Orffovy rytmické nástroje
- poslech písni z různých zemí – seznámení s různými kulturami
- výtvarné vyjádření dané melodie

- učení se novým slovům v rámci probíraných témat
- prohlížení encyklopedií, knih, časopisů vztahující se k týdenním tématům – rozhovory o obsahu
- práce s obrazovým materiálem
- samostatný mluvní projev na určité téma
- hádanky, hry se slovy
- učení se velikonočních říkadel, básní a popěvek
- poslech a sledování pohádek s dopravní tematikou
- přiblížení velikonočních událostí formou příběhu
- seznámení s tradicemi spojené s Velikonocemi
- povídání o lidových zvycích jara
- seznámení dětí s různými jazyky, jejich psanou formou
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- kognitivní činnosti – diskuse nad problémem, objevování
- tvůrčí činnosti nejrůznějšího zaměření
- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na jarní období – postupná výroby velikonoční výzdoby
- estetické vnímání a vyjadřování, tříbení vkusu
- seznámit děti s životem na vesnici a ve městě
- didaktická práce s globusem, atlasem světa a mapou České republiky
- konkrétní operace s materiálem – třídění, odhad, přiřazování, porovnávání
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke stáří apod.)
- využití přirozených situací v kolektivu dětí k upevňování sociálních vztahů
- činnosti k seznámení dětí s nejrůznějšími kulturami
- přírodovědné procházky zaměřené na sledování jarní přírody
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- příprava květináčů a truhlíků na školní zahradě pro pěstování nejrůznějších bylinek

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- získání povědomí a elementárních znalostí týkající se dopravní tematiky – orientace a znalost určitých dopravních značek, aktivní využívání základních dopravních pravidel při chůzi, jízdě na kole
- koordinovat lokomoci a další pohyby a polohy těla
- zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překonání překážek)
- umět sladit pohyb s rytmem a hudbou
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí
- vnímat se zaujetím hudbu, melodii, slova
- schopnost samostatně a smysluplně vést komunikaci, uplatňovat při ní své názory, nápady, myšlenky a úsudky
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- aktivně poslouchat příběhy, představit si jejich děj
- projevovat zájem o knížky

- rozumět svým pocitům a umět je pojmenovat, vyjádřit
- rozumět slyšenému, učit se novým slovům a využívat je v praxi
- zeptat se na to, čemu nerozumí
- prožívat radost a příjemné pocity z učení, poznávání nového
- nebát se experimentovat
- chápat základní číselné a matematické pojmy a elementární souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, třídit soubory předmětů podle určitého pravidla)
- řešit problémy a úkoly, myslet kreativně
- rozhodovat o svých činnostech
- obhajovat a prosazovat svůj postoj a názor, ale zároveň respektovat postoje a názory druhých, uzavírat kompromisy a řešit spory dohodou
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- umět druhému pomoci (nebýt lhostejný k potřebám a přáním druhého), umět se podělit (např. o hračku apod.)
- mít elementární povědomí o světě (různorodé kultury, jazyk, odlišná barva pleti), o své zemi, kde žijí (jak se naše republika jmenuje, jaké je hlavní město)
- uvědomovat si význam chování člověka pro zachování čistoty a kvality životního prostředí, pomáhat pečovat o okolí (školní zahrada, péče o záhonek s bylinkami a skalku)
- všimnout si změn a dění v přírodě
- vytvářet si pozitivní a pečující vztah k živé i neživé přírodě
- uvědomovat si hlavní smysl Velikonoc

Pobyť venku: naslouchání zvuků v přírodě, pozorování počasí, pozorování předmětů a jevů, květin, zvířat, vody, pravidla soužití, dodržovat pravidla her, barvy v přírodě, hledání jarních květin, poznávání stromů, počítání květin → pozorujeme probouzející se přírodu

Květen – Pojd'me se radovat

Podtémata:

Život člověka

Maminka má svátek

Děti celého světa

Pozor, červená

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- opětovné posilování zájmu, zvědavosti a prožívání radosti z objevování nových věcí a tím vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení
- prohlubování poznávání sebe sama a vytvoření pozitivního vztahu k sobě samotnému (mít se rád takový, jaký jsem, uvědomovat si své přednosti i nedostatky)
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí
- postupné uvědomování si, jak mohou předcházet možnému nebezpečí
- učit se, jak se zachovat při různých úrazech, primární základy první pomoci (základní ošetření)
- rozvoj správné výslovnosti, slovní zásoby
- osvojování si neverbální formy sdělení – gesta, výtvarné vyjádření pocitů

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání a postupný přechod od názorného myšlení ke slovně-logickému (pojmovému)
- uvědomovat si rozdíly mezi lidmi, odlišnosti vyplývající z různých handicapů
- schopnost prožívat plně své city
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem (být citlivé, tolerantní, přizpůsobivé)
- přiblížit dětem svět kultury a umění a tím u nich vytvářet k nim pozitivní vztah
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- podporování aktivních postojů ke světu, k životu

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- při ranních cvičeních zařazovat cviky pro zvýšení rozsahu, ohebnosti a určité lehkosti v jednotlivých pohybech
- především při pobytu venku rozvíjet u dětí aktivní pohyb
- hry pro zdokonalování se v přihrávkách míčem
- zařazovat rovněž cviky pro posilování správného držení těla, dále pak protahující a uvolňující cviky a relaxaci
- psychomotorické a smyslové hry
- grafomotorická cvičení související s týdenními tématy (uvolňovací cviky zápěstí a ruky, správný úchop psací potřeby)
- v ranních hrách děti motivovat k námětovým hrám týkající se aktuálního tématu, při kterých si budou moci vyzkoušet získané znalosti v praxi
- hry a experimenty s materiálem a předměty
- práce s obrazovým materiálem, knihami, encyklopediemi, PC
- seznámit děti s významem některých dopravních značek a se semaforem
- sledování a poznávání dopravních značek v průběhu vycházek po obci
- pohybové činnosti venku – pohybové hry na dopravu (jízda na odrážedlech, koloběžkách)
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků
- činnosti zajišťující zdravé prostředí a osobní bezpečí (vést děti, aby kolem sebe udržovaly čisté, uklizené prostředí a při veškerých činnostech dodržovaly pochopená pravidla)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (jaká je maminka a čím se liší od táty?)
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho jednotlivých částí
- činnosti, při kterých využijí děti smyslového vnímání v praxi
- hry, při kterých se děti seznámí s jednotlivými handicapem a zároveň si vyzkouší, jak se člověku (dítěti) s daným handicapem žije
- divadelní ztvárnění první pomoci, učení se básničky pro zapamatování si důležitých telefonních čísel (150, 155, 158)
- hry, při kterých si děti vyzkouší pomoci druhému (ošetřit zranění)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- činnosti vedoucí k poznávání a rozlišování neverbálních prostředků
- poslech a sledování příběhů souvisejících s týdenními tématy
- vyprávění krátkých příběhů (např. podle obrázků), dokončování příběhů, užívání gest
- hry, při kterých budou moci děti prožívat radost, spokojenost
- činnosti pro uvědomění si sebe sama, svých schopností, své jedinečnosti

- příprava na besídku - **Slavnosti maminek** - přednes, recitace, dramatizace, taneček, zpěv
- kooperativní hry a činnosti
- aktivity upevňující kladné vztahy k druhým (půjčit hračku, rozdělit se, umět pomoci, vyřešit spor ad.)
- divadelní představení a účast na dalších možných kulturních a společenských akcích
- systematická péče o bylinky na školní zahradě, pozorování změn s tím spojené

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- uvědomění si skutečnosti, že člověk může svým působením přírodě buď škodit či pomáhat
- chovat se k živé i neživé přírodě šetrně a dle svých možností a schopností o ni pečovat a chránit ji
- zvládat různé polohy a pohyby
- zvládat zacházení s různými předměty, pomůckami, náčiním a materiálem
- uplatňovat zdravotně preventivní návyky, mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, jak mohou pomoci, kde v případě potřeby hledat pomoc (znalost důležitých telefonních čísel)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a vědět, jak se před ním prakticky chránit (jak se mu vyhnout, kam se popřípadě obrátit o pomoc)
- samostatné souvislé a smysluplné vyjadřování svých myšlenek, nápadů, názorů a pocitů
- pozorné (aktivní) poslouchání a sledování pohádek, příběhů, hudby a divadelních představení
- schopnost popsat situaci (skutečnou, podle obrázku), užívat spisovnou řeč
- vést jednoduché úvahy, vyjádřit je
- porozumět komunikativní funkci symbolů a kresby
- pojmenovat části těla, mít povědomí o jejich funkci
- uvědomovat si schopnost smyslového vnímání a aktivně je využívat
- schopnost spojit si pojem se skutečností
- k nabízeným činnostem přistupovat se zájmem, zaujetím
- záměrně pozorovat, všimnout si nového, změněného, či chybějícího
- uvědomovat si své přednosti a nedostatky
- uvědomovat si rozdíly mezi lidmi, skutečnost existence určitých postižení
- chovat se k druhým zdvořile, vážit si jich, přistupovat k lidem (ať k dospělým či dětem) bez předsudků
- orientovat se ve svých emocích a být schopno je ovládat
- mít zájem o setkávání se s kulturou, účastnit se různých soutěží, výstav, divadelních představení apod.
- mít povědomí o tom, čím je příroda pro člověka důležitá, prospěšná

Pobyt venku: chůze v terénu, naslouchání zvuků v přírodě, pozorování počasí, pozorování předmětů a jevů, květin, zvířat, vody, pravidla soužití ve skupině dětí (dobré x špatné) dodržovat pravidla her, jednat spravedlivě, hrát fěr, šetrně zacházet s hračkami a pomůckami venku

LETNÍ ČAS

Červen – Hřej sluníčko, hřej

Podtéma:

Cesta do pravěku aneb kdo byli dinosauři

Indiánská osada

Já námořník

Loučíme se školkou

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti a upevnění zdravých životních návyků jako základu zdravého životního stylu
- uvědomování si svých pohybových možností a schopností a jejich aktivní uplatňování
- zpřesňování verbálních komunikativních dovedností
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- prohlubování elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj paměti a prodlužování pozornosti
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (dát svým představám reálnou podobu)
- posilování přirozených poznávacích citů, radosti z objevování apod.
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj dovedností potřebných pro kooperativu
- prohlubování sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, ochoty a snahy pomáhat
- uplatňování morálních hodnot v praxi
- rozvíjet u dětí cit pro estetično (krásno)
- vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou
- prohlubování pozitivního pečujícího vztahu k živé i neživé přírodě

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- soustavné rozvíjení sebeobslužných úkonů a základních kulturně hygienických a zdravotně preventivních návyků (osobní hygiena, přijímání stravy a tekutin, zažívání zásad stolování, péči o sebe a své osobní věci, orientovat se ve svých věcech (rozpoznat své oblečení), oblékat se, svlékat, obouvat se a starší děti si rovněž zavázat boty. Starší děti rovněž podporovat k tomu, aby ochotně bez pobízení pomáhaly mladším dětem.
- do pobytu venku zařazovat různé pohybové hry vzbuzující radost - Sportovní den - překážková dráha, skákání Panáka, různá stanoviště s využitím cvičebního náčiní – házení do koše, na cíl, skákání přes švihadla apod.
- lokomoční a jiné činnosti (sezónní činnosti, turistika, míčové hry ad.)
- samostatné souvislé vyprávění dětí na dané téma

- didaktické hry, které děti seznámí s nejrůznějšími světovými jazyky a jejich psanou podobou
- hraní s abecedou (obkreslování, překreslování písmen, poznat napsané své jméno, jakým písmenem začíná ad.)
- činnosti prohlubující u dětí práci s čísly
- pozorování předmětů a objektů – určování jejich vlastností (velikost, tvar, materiál, dotyk apod.)
- námětové hry na děti z různých koutů světa
- učení se říkanek, básní, písní vztahující se k probíraným tématům
- tvůrčí činnosti nejrůznějšího zaměření (výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční a dramatické aktivity)
- přirozené situace, při kterých se děti učí mezi sebou komunikovat, spolupracovat, řešit konflikty, domlouvat se, dohodnout kompromisy, ustupovat ze svých požadavků a dávat přednost druhému – většinou
- kooperativní činnosti
- slavení MDD
- podporovat děti v tom, mít okolo sebe pěkné, čisté a uklizené prostředí
- tvořit si třídu krásnou tím, že ji budeme různě vyzdobovat našimi výrobky
- činnosti, skrze které se děti seznámí s rozmanitými kulturami na planetě Zemi
- práce s encyklopedií, knihami, obrazovým materiálem a atlasem světa
- hry a situace, při kterých se učí děti chránit bezpečí své i druhých
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené péči o školní prostředí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- umět sladit pohyb s rytmem a hudbou
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché práce týkající se úklidu, práce na zahrádce apod.)
- vyjadřovat se v souvislých rozsáhlejších větách
- formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- užívat spisovný jazyk
- vědět, jak se píše mé jméno
- znát některá písmena
- orientovat se v číselné řadě 0-10, znát čísla i to, jak se píše
- vydržet u dané činnosti delší dobu, dokončit danou činnost
- rozvoj schopnosti nebát se experimentovat a používat vlastní představivost a fantazii v tvůrčích činnostech
- umět zacházet s grafickým a výtvarným materiálem (pastelkami, vodovými i temperovými barvami, nůžkami, papírem, plastelínou ad.)
- být nápavitě a umět své nápady předkládat druhým
- být schopno rozhodovat o svých činnostech, zorganizovat si svou činnost
- schopnost řešit vzniklé situace, přemýšlet a pokusit se zvolit nejlepší možný způsob
- být schopné rychlé ale zároveň správné reakce (být pružné a obratné)
- zažívat radost z učení se, poznávání

- být schopné odloučit se na určitou dobu od rodiny, být aktivní i bez její opory
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- rozumět svým emocím, umět je pojmenovat, orientovat se v nich a ve známých i opakujících se situacích a v situacích, kterým dítě rozumí, být schopné ovládat své city a přizpůsobovat jim rovněž své chování
- uvědomovat si ve vztazích práva svoje i druhých a chránit je a respektovat
- umět druhému pomoci (nebýt lhostejný k potřebám a přáním druhého)
- spolupracovat s ostatními a nebát se spolehnout na druhého (budování vzájemné důvěry)
- být schopné ve svém chování, jednání brát ohledy na druhé, respektovat je i s jejich možnými omezeními
- vytvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ i na veřejnosti)
- udržovat okolo sebe čistotu a pořádek, vnímat esteticky okolního prostředí a uvědomovat si důležitost mít kolem sebe pěkné, uspořádané a čisté prostředí
- vnímat, že svět má svůj řád
- uvědomovat si, že existuje širší svět, než jenom okolí dítěte, vytvářet si povědomí o různých zemích a jejich obyvatelích
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, chránit přírodu a vhodným způsobem odpovídajícím schopnostem dítěte o ni rovněž pečovat

Pobyť venku: jízda na koloběžkách, péče o panenky, hra s vodou (vaření), hra v zahradním domku, tvoření z písku a přírodnin, vycházky do okolí MŠ, míčové hry, kreslení křídou na tabuli, pozorování letní přírody, pozorování náhlých změn a jevů, bezpečnost při sportu a hrách na školním zahradě

5. Podmínky pro vzdělávání

Personální podmínky

- Ředitelka právního subjektu jsou zároveň učitelka ZŠ
Vzdělání: vysokoškolské, učitelství pro 1. stupeň základní školy
- Zástupkyně ředitelky školy je zároveň učitelka ZŠ
Vzdělání: vysokoškolské, učitelství pro 1. stupeň základní školy, učitelství pro mateřské školy a vychovatelství
- 1 učitelka MŠ
Vzdělání: úplné střední – učitelství pro mateřské školy + ukončené rozšiřující vzdělání v oboru speciální pedagogika
- 1 učitelka MŠ
Vzdělání: vysokoškolské – učitelství pro mateřské školy
- 1 učitelka MŠ
Vzdělání: úplné střední – učitelství pro mateřské školy
- Pomocná kuchařka, kuchařka – společná pracovní síla i pro ZŠ
- Školnice - společná pracovní síla i pro ZŠ

Všechny pedagogické pracovnice mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Nadále si rozšiřují svoji odbornost prostřednictvím seminářů DVPP zabývajících se novými metodami a formami práce. (Výběr ze všech oblastí předškolního vzdělávání – dle vlastního zájmu).

Řízení mateřské školy

Za chod MŠ odpovídá ředitelka školy. V její nepřítomnosti zástupkyně školy. Učitelky se společně ředitelkou školy (též se zástupkyní školy) podílejí na vypracování a aktualizaci Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, tvoří třídní vzdělávací plán. Všechny učitelky jednájí a chovají se v souladu se společenskými pravidly, metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Dodržují pravidla vzájemného styku mezi učitelkami či zásady spolupráce s rodiči.

Prostorové podmínky

S platností od 1.1.2015 byla kapacita MŠ změněna na 35 míst. Prostory MŠ se nacházejí v přízemí a v 1. patře budovy. MŠ vlastní dvě třídy. Všechny ostatní prostory - sociální zařízení, tělocvična, šatna, chodba, školní zahrada - jsou využívány zároveň školou základní.

Věcné podmínky

- Vlastníme výškově odlišené dětské stolečky a židličky – dle výškových požadavků dětí
- Vlastníme nová lehátka pro odpolední odpočinek dětí
- Škola je po rekonstrukci fasády, stropů a výměně oken
- Hračky, pomůcky a knížky jsou přístupny dětem – ukládány do otevřených polic nebo skříněk tak, aby si je děti mohly volně brát a ukládat zpět
- Protože děti nemohou z bezpečnostních důvodů kdykoliv v průběhu dne volně zajít do tělocvičny, máme některé pomůcky pro jejich pohybový rozvoj uloženy též ve třídě k volnému využívání dětmi
- S předškolními dětmi máme možnost v rámci nespavého režimu navštěvovat prostory ZŠ a k práci využívat počítačové programy určené pro předškolní věk. Též nám je k dispozici interaktivní tabule ve třídě ZŠ
- Vlastníme radiomagnetofon, CD přehrávač, počítač s reproduktory, elektrické varhany. Kopírka, dataprojektor, IA tabule a počítače – v prostorách ZŠ, po dohodě rovněž možnost využití
- Vybavení učitelské a žákovské knihovny dostačující, nadále doplňujeme a obměňujeme
- Vybavení didaktickými pomůckami a hračkami je rovněž dostačující. Nadále doplňujeme a obměňujeme
- Ke cvičení a pohybovým hrám využíváme tělocvičnu v budově školy
- Společné prostory šatny pro všechny děti školy jsou malé, při dobré organizaci režimu dne však dostačující
- Na budovu bezprostředně navazuje školní zahrada s pískovištěm, průlezkami, pergolou a domečkem na hračky. Nadále pokračujeme ve vybavování a zařizování prostoru školní zahrady pro hry dětí venku

Životospráva

- Ve třídě je koutek zabezpečující pitný režim dětí v průběhu celého dne.

- Dopolední i odpolední svačiny se připravují v jídelně školy. Dbáme, aby děti měly zajištěný dostatečný přísun ovoce a zeleniny.
- Obědy dovážíme ze školní jídelny v Lázních Bělohrad, která zároveň zajišťuje plnohodnotnou a vyváženou stravu.
- Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly.
- V mateřské škole je nepřípustné nutit děti do jídla
- V denním režimu střídáme rušné pohybové aktivity s činnostmi klidnějšími, respektujeme individuální potřebu aktivity, odpočinku a spánku dětí. Pro starší děti je zajištěn nespavý režim.

Bezpečnostní podmínky

- Nikdy nenecháváme děti bez dozoru, o všech máme potřebný přehled
- Uzamykáme budovu školy. V době, kdy jsou vchodové dveře odemčeny, je zajištěn dozor u vchodových dveří zaměstnancem školy
- Brána na pozemek školy je uzavřena, vstupní branku zajišťujeme bezpečnostní zákloučkou

Spolupráce s rodiči

- Rodičovské schůzky – rodiče jsou informováni o dění v MŠ nejen na společných schůzkách, ale také informacemi na nástěnce, stránkách školy nebo osobně učitelkou, je-li třeba.
- Je-li třeba, pedagogové se domlouvají s rodiči o společném postupu při výchově a vzdělávání jejich dětí.
- Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech.
- Rodiče mají možnost vstupovat do her s dětmi, setkávat se na společných akcích pro rodiče s dětmi
- Rodiče mají možnost shlédnout své děti v průběhu kulturního vystoupení dětí pro veřejnost
- Rodiče mají možnost kdykoliv požádat učitelku o sjednání schůzky k podání potřebných informací ohledně vlastního dítěte
- Rodiče se mají možnost vyjádřit k prázdninovým provozům, které se dle jejich požadavků a možností školy snažíme zajistit
- Rodiče pomáhají škole při brigádách
- Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě

Psychosociální podmínky

Třídy MŠ jsou umístěny v budově školy základní. Tato skutečnost klade větší nároky na zaměstnance školy, aby dovedli zajistit oddělený život předškolních a školních dětí ve společných prostorách budovy školy. Na druhou stranu zde vidíme i výhody společného žití v jedné budově. Předškolní děti se nenásilnou formou mohou seznámit s životem v základní škole a s jejími učiteli. Tudíž zde odpadá strach a obavy dětí z kroku do neznámého prostředí v průběhu nástupu jejich povinné školní docházky.

(Dále viz „Charakteristika tříd, formy a metody výchovně vzdělávací práce“)

Organizace provozu školy

Viz Uspořádání dne v MŠ, Školní řád

Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání:

K předškolnímu vzdělávání do MŠ v Lužanech se přednostně přijímají děti:

- v posledním roce před zahájením povinné školní docházky
- s trvalým pobytem na území obce
- starší děti mají přednost před dětmi mladšími.

Zápis dětí do mateřské školy probíhá po dohodě se zřizovatelem v měsíci květnu. Počet přijatých dětí se řídí vyhláškou MŠMT ČR č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání.

Pravidla chování a bezpečnosti

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání naší MŠ nese motivační název **„Je nám spolu dobře“**. Zahrnuje nabídku činností týkajících se života mezi lidmi, objevování a poznávání přírody a výchovy ke zdraví. O tom nás blíže informuje přiložený graf. Vedeme děti k dodržování společně dohodnutých pravidel chování a bezpečnosti:

- neodcházet ze třídy bez domluvy s učitelkou
- nehonit se ve třídě a v prostorách MŠ
- nehoupat se na židličky
- nesedat na stůl
- nevylézat na okna
- dávat věci na svá místa, nepohazovat je okolo sebe
- nestříkat vodu v umývárně na zem
- respektovat pravidlo „zvednuté ruky“ (= nonverbální „svolávání“ dětí při pobytech venku)
- Vedeme děti k dodržování základních společenských norem komunikace a chování:
 - nerušit svým jednáním ostatní, pokud volí jinou činnost
 - dokončit započatou práci
 - neničit věci a úsilí jiných
 - nekřičet, používat vhodná slova
 - neubližovat si, pomáhat si
 - spolupracovat
 - společně uklízet třídu při „uklízecí“ písničce
 - nebrat si vzájemně věci – umět se domluvit
 - vyjadřovat svůj názor, naslouchat názorům jiných, hledat společná řešení
 - umět požádat o pomoc, poděkovat
 - kulturně stolovat
 - umět pozdravit, při pozdravu neopomíjet oční kontakt
- Vedeme děti k samostatnosti při sebeobslužných činnostech a při dodržování osobní hygieny

Logopedická prevence

Protože stále větší procento dětí má problémy se správnou výslovností, tak se i nadále budeme zaměřovat na jazykovou přípravu a logopedickou prevenci. (Viz graf Péče o správnou výslovnost a kulturu slovního projevu).

Individuální nápravu řeči a vyvozování jednotlivých vadně znějících hlásek u dětí neprovádíme, ale rodičům dětí, které to potřebují, doporučujeme návštěvu logopeda a spolupráci s ním.

Rituály a tradice MŠ

1/ Oslavy svátků a narozenin

2/ Každodenní společné posezení

Děti mají možnost vyjádřit své dojmy a pocity, zhodnotit činnosti a chování své i svých kamarádů

3/ Drakiáda

Společné pouštění draků s rodiči, akce společná se ZŠ

4/ Rozsvícení vánočního stromu

Společná akce se ZŠ

5/ Mikulášská nadílka

MŠ navštíví čert a Mikuláš

6/ Vánoční besídka či Vánoční zpívání v kostele

Děti připraví drobné dárky a kulturní vystoupení pro rodiče, akce pořádaná se ZŠ

7/ Maškarní ples

Sobotní odpoledne pro rodiče s dětmi , akce pořádaná se ZŠ

7/ Vynášení Morany, vítání jara

akce pořádaná se ZŠ

8/Velikonoční ladění

Společná příprava Velikonoc, zveme rodiče do školy k rukodělným činnostem, akce pořádaná se ZŠ

9/ Den Země

Připomenutí v rámci ekologické výchovy – dáváme Zemi dárek – čistíme přírodu , akce se ZŠ, zapojení do celosvětového projektu " Uklid'me svět" v ČR pořádaným ČSOP

10/ Svátek matek

Výroba dárků maminkám k svátku. popř. kulturní vystoupení

11/ MDD

Sportovní odpoledne s dětmi z jiné MŠ

12/ Exkurse do 1. třídy ZŠ

Návštěva prvňáčků v ZŠ přímo ve výuce

13/ **Celodopolední pěší výlet do okolí Lužan** spojený s poznáváním a pozorováním přírody

14/ **Školní výlet** - většinou společně se ZŠ

15/ **Rozloučení s předškoláky**

Drobným dárkem a knížkou s věnováním se loučíme s budoucími prvňáčky

Nadstandardní aktivity

Zařazení těchto aktivit závisí na projeveném zájmu rodičů a dětí

- Zařazení předplaveckého výcviku
- Zařazení návštěv solných jeskyní
- Zařazení lyžařského výcviku
- Výuka Anglického jazyka pro předškolní děti lektorkou z Jazykové školy
- Škola v přírodě

Činnosti podporující zdraví:

- Dodržování osobní hygieny
- Každodenní pobyty venku
- Dostatek spontánního, přirozeného pohybu na čerstvém vzduchu i uvnitř školy
- Dostatek prostoru pro volnou tvořivou hru
- Plnění záměrů ŠVP PV
- Zařazování relaxačních chvil, zdravotního cvičení
- Zařazování pohybových her
- Zařazování masáže nohou a zad
- Odpolední odpočinek dětí
- Dodržování pitného režimu
- Otužování – sprchování dětí v letních měsících na školní zahradě, dále v rámci předplavecké průpravy v JC

Rozvoj předškolních dětí nad rámec jednotlivých témat:

- Rozvoj grafomotorických dovedností – práce s trojhranným programem a s grafickými listy, nácvik správného držení psacího náčiní
- Logopedické prevence
- Kognitivní činnosti
- Práce s dětmi s OŠD na základě vypracovaných IVVP
- Práce předškolních dětí na PC
- Hra na zobcovou sopránovou flétnu – pouze v případě zájmu

Zdroje pro práci s dětmi:

- ŠVP PV
- Školní knihovna
- Odborné knihy a časopisy
- Průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků

Uspořádání dne v MŠ

6.15 – 8.00

- Scházení dětí, děti si volně hrají, využívají nabídkové činnosti nebo se zapojují do řízených individuálních, skupinových nebo společných činností
 - Zdravotní cvičení ve třídě
 - Po celou dobu pobytu dětí v MŠ je na viditelném a volně přístupném místě umístěna konvice s nápoji tak, aby se děti mohly kdykoliv napít
- Úklid třídy na „uklízecí“ písničku

8.00 - odchod starších dětí do II. třídy MŠ

- Společné posezení + rozhovor s dětmi - hodnocení dětmi jejich dosavadních činností, nastínění činností pro zbytek dne

8.30 - 9.00

- hygiena a svačina, v letních měsících můžeme svačit i venku
- děti si samostatně roznášejí svačinu, rovnají použité nádobí na vozík k tomu určenému, otírají stolečky
- oslavy svátků a narozenin
- pokračování v započatých činnostech a v činnostech zaměřených na plnění vytyčených záměrů a cílů pro dané období

9.30

- příprava na pobyt venku
- hry a činnosti na školní zahradě volné nebo řízené, vycházky do okolí zaměřené na pozorování a poznávání přírody, místa, kde žijeme, dodržování bezpečnosti

11.30 - 12,00

- oběd (I. třída), děti jedí ve třídě MŠ
- hlavní jídlo vozíme do třídy na vozíku k tomu určenému, děti si samostatně chodí jídlo přidávat

11.45 - 12.15 - oběd (II. třída), děti jedí ve školní jídelně

-

12,00

- hygiena dětí a jejich příprava na odpolední odpočinek na lehátkách
- před uložením se na lehátka mohou děti použít masážní rohož nebo míčky
- poslech četby z knihy na pokračování nebo příběhů k aktuálnímu tématu

12.30

- spánek mladších dětí
- předškolní děti pod dozorem učitelky odcházejí do své třídy nebo později i do tělocvičny či třídy ZŠ, kde mají v rámci nespavého režimu další aktivity.

13.45 - odpolední svačina II. třídy MŠ

14.00

- probouzení dětí z lehátek, samostatné oblékání a stlaní lehátek
- osobní hygiena
- odpolední svačina dětí I. třídy
- individuální nebo skupinová práce s dětmi
- volné hry dětí ve třídě nebo venku dle počasí, rozcházení dětí
- příchod dětí ze II. třídy

16.00 - končí provoz MŠ

6. Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví dětí

Obecné zásady:

1. Nikdy nenechávat děti bez dozoru, o všech mít potřebný přehled, neodcházet od spících dětí
2. Dbát na to, aby děti vždy spaly ve svých lůžkovinách
3. Zajistit úpravu dětí vzhledem k bezpečnosti – zavázané tkaničky, zapnuté boty apod.
4. Řádně zabezpečit uložení pomůcek a náradí před dětmi, zamezení přístupu k nevhodným předmětům, čistícím prostředkům
5. Dbát na bezpečnostní opatření při manipulaci s předměty, pomůckami, aby nedošlo k úrazu dětí i dospělých (otevřená okna, práce s nůžkami, tupou jehlou...)
6. Dbát na vhodné obutí dětí – do třídy nepatří přezůvky s volnou patou, do tělocvičny doporučujeme přezouvat děti do cviček
7. Při použití zápalek, svíček a prskavek dodržovat zásady PO
8. Osobně přebírat přicházející děti do zařízení, při příznacích onemocnění (zánět spojivek, kašel...) nepřijmout dítě do kolektivu zdravých dětí
9. Dbát na uzamykání budovy školy v době jejího provozu

Zásady bezpečnosti pro pobyt dětí venku:

1. Zajištění dostatečného dozoru
2. V letních měsících přenášet dle možností činnosti dětí ven. Zajistit hry s vodou, sprchování, pokrývky hlavy, dodržování pitného režimu
3. Konečná služba zodpovídá za úklid zahrady – úklid hraček
4. V době, kdy není možné pobývat na školní zahradě, promýšlet různá stanoviště, dát dětem možnost spontánního pohybu
5. Dodržovat vhodné oblečení a obutí pro děti při pobytu venku
6. Dětem se plně věnovat, mít v nabídce dostatečné množství hraček a pomůcek
7. Poranění dětí dle závažnosti nechat ošetřit lékařem a zaznamenat do knihy úrazů – umístěné v ředitelně školy, vždy oznámit řediteli školy
8. Dbát na bezpečnostní uzavírání branky na školní pozemek

Bezpečnost dětí při školních výletech

1. Zajištění dostatečného dozoru
2. Dbát na bezpečnost dětí v autobuse, nesedat na přední sedadla, dbát na to, aby děti ze sedadel při cestě nevstávaly
3. Zajisti bezpečnost dětí při nastupování a vystupování z dopravního prostředku
4. Mít k dispozici vybavenou příruční lékárnu a mycí prostředky
5. Mít v průběhu celého výletu přehled o dětech a stále je přepočítávat
6. Informovat děti před případným nebezpečím v autobuse a při pobytu venku
7. Při občerstvení zachovávat za daných podmínek hygienické zásady
8. Při přecházení komunikací používat bezpečnostní terčík
9. Školního výletu se zúčastní jako doprovod (v případě potřeby) provozní zaměstnanci, kteří se aktivně zapojují do zajišťování bezpečnosti dětí
10. Výletů se mohou dle možností účastnit i rodiče

11. Na základě přání rodičů bude dětem podán před odjezdem lék proti nevolnosti, k dispozici bude ručník, žíňka a čisticí ubrousky
12. Pedagogické pracovnice odpovídají za oblékání dětí a operativně přizpůsobí množství oděvů počasí
13. Pedagogické pracovnice překontrolují obsahy dětských batohů (mít své vlastní pití, odebrat tvrdé bonbony, žvýkačky, drobné předměty a předat je zpět rodičům)
14. Každý školní výlet bude písemnou formou odsouhlasen a podepsán rodiči na zvláštním tiskopisu

7. Struktura vlastního hodnocení

1. Základní údaje o škole

2. Počty dětí

3. Podmínky vzdělávání

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocování podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

a) *Evaluační materiálních, věcných podmínek*

Cíl: zhodnotit materiální podmínky ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP

- vybavení tříd - dětský nábytek
- vybavenost školní zahrady
- dostupnost hraček, pomůcek
- stav budovy

Jakou formou:

- dotazníky
- záznamy z pedagogických a provozních porad
- záznamy o kontrolní činnosti
- analýzou podmínek

Kdo bude hodnotit:

- všechny pedagogické pracovnice i provozní
- rodiče

Časový rozvrh:

- 1x ročně (červen)

b) *Evaluační organizačních podmínek školy*

Cíl: zhodnotit účelnost a vhodnost organizace režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP

Jakou formou:

- kontrolní činnost
- záznamy z porad
- analýzou podmínek
- hospitace

Kdo bude hodnotit:

- všechny pedagogické pracovnice i provozní

Časový rozvrh:

- 1x ročně (červen)

c) *Evaluační personálních podmínek*

Cíl: zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP PV

- kvalifikovanost pedagogických pracovníků
- DVPP ve vztahu k ročnímu plánu a naplnění stanovených cílů
- efektivita pracovní doby – u pedagogických pracovníků překrývání

- u provozních pracovníků zabezpečení pořádku na škole

Jakou formou:

- průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků
- hospitace
- pedagogické a provozní porady

Kdo bude hodnotit:

- ředitelka školy

Časový rozvrh:

- 1x ročně (červen)

4. Průběh a výsledky vzdělávání

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových požadavků a zkušeností, naplnění stanovených cílů a záměrů ŠVP v souladu s cíly RVP PV, výsledků vzdělávání

a) *Evaluace uplatněných výchovně vzdělávacích metod, postupů, forem práce*

Cíl: zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP

Jakou formou:

- hospitace
- konzultace pedagogů
- formy viz.4e
- dotazníky

Kdo bude hodnotit:

- učitelky, děti, rodiče

Časový rozvrh:

- průběžně
- dotazníky únor - březen

b) *Osobní rozvoj pedagogů*

Cíl: využití nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu

Jakou formou:

- hospitace
- dotazníky
- pedagogické rady

Kdo bude hodnotit:

- učitelky, ředitelka školy

Časový rozvrh:

- průběžně
- dotazníky- květen

c) *Evaluace tématického celku*

Cíl: vyhodnotit naplnění stanovených cílů (záměrů) v rámci integrovaného celku, stanovit případná opatření

Jakou formou:

- záznamy v hodnotících listech
- konzultace učitelek
- pedagogické porady

Kdo bude hodnotit:

- učitelky

Časový rozvrh:

- po ukončení integrovaného celku nebo i v jeho průběhu

d) *Evaluace jednotlivých podtémat*

Cíl: zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného celku, případná opatření

Jakou formou:

- záznamy v TVP
- konzultace učitelek

Kdo bude hodnotit:

- učitelky

Časový rozvrh:

- po ukončení daného podtématu

e) *Záznamy o rozvoji dítěte*

Cíl: vytvořit přehledy o rozvoji a vývojových pokrocích každého dítěte

Jakou formou:

- záznamy do archů dle stanovených kritérií
- konzultace učitelek
- konzultace s rodiči
- pedagogické porady

Kdo bude hodnotit:

- učitelky

Časový rozvrh:

- 2x ročně (leden, červen)
- převážně průběžně, dle aktuální situace a potřeby

f) *Evaluace individuálních plánů*

Cíl: zhodnotit pokroky dětí s odkladem školní docházky

Jakou formou:

- záznam o dítěti – individuální plán
- konzultace učitelek
- konzultace s rodiči
- pedagogické porady

Kdo bude hodnotit:

- učitelky

Časový rozvrh:

- dle potřeby

g) *Zájmové aktivity nad rámec ŠVP PV*

Jakou formou:

- dotazníky rodičů
- pedagogické porady

Kdo bude hodnotit:

- učitelky
- rodiče

Časový rozvrh:

- 2x ročně (leden, červen)

h) *Akce školy*

Jakou formou:

- rozhovory s rodiči
- dotazníky
- pedagogické rady
- konzultace učitelek

Kdo bude hodnotit:

- rodiče
- učitelky

Časový rozvrh:

- 1x ročně (červen)

i) *Soulad TVP – ŠVP – RVP PV*

Cíl: ověřit soulad TVP-ŠVP-RVP PV, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce ostatních aktivit školy

Jakou formou:

- pedagogické porady
- dotazníky
- hospitační záznamy
- dotazníky
- přehledy o rozvoji dětí
- autoevaluace učitelek

Kdo bude hodnotit:

- učitelky
- ředitelka školy

Časový rozvrh:

- 1x ročně (červen)

5. Spolupráce

a) *Evaluace spolupráce s rodinou*

Cíl: naplnění stanovených záměrů (krátkodobé roční cíle), úspěšnost zvolených metod a forem spolupráce

Jakou formou:

- dotazníky
- rozhovory s rodiči
- akce za účasti rodičů
- fotodokumentace
- monitoring mezi rodiči
- provozní porady

Kdo bude hodnotit:

- učitelky
- rodiče
- provozní zaměstnanci

Časový rozvrh:

- 2x ročně (leden, červen)

b) *Evaluace spolupráce se ZŠ a veřejností*

Cíl: vyhodnocení dosažených výsledků, účelnost zvolených metod a forem spolupráce

Jakou formou:

- webové stránky – zveřejnění fotodokumentace
- vystoupení dětí na veřejnosti
- výstavky dětských prací v obci
- vzájemné schůzky
- účast na jednáních školské a kulturní komise

Kdo bude hodnotit:

- učitelky
- ředitelka školy

Časový rozvrh:

- červen

přílohy:

č.1

Minimální preventivní program

č.2

Předčtenářská gramotnost

č.3

Desatero pro rodiče

č.4

Graf - Záměry a cíle našeho výchovně- vzdělávacího působení

č.5

Nabídka možných aktivit pro děti nad rámec běžných činností v naší MŠ

č.6

Graf k ŠVPPV „Je nám spolu dobře“

č.7

Graf – Péče o správnou výslovnost a kulturu slovního projevu

Školní vzdělávací program je zpracován v souladu se zásadami a cíli vzdělávání podle zákona 561/2004 Sb., § 2, a v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání.

Školní vzdělávací program je veřejný dokument.

Mgr. Jana Vávrová, zástupkyně ředitelky školy

V Lužanech dne 1.1.2015

Minimální preventivní program – příloha č.1

Základem preventivního působení v naší mateřské škole je vytvoření sociálních kompetencí dítěte, kdy si dítě prostřednictvím prožitkového učení osvojí schopnost rozhodovat se, volit si z více alternativ, nést za svou volbu odpovědnost a poznávat její důsledky. Schopnost rozhodovat se je chápána jako předpoklad odpovědného jednání. Odpovědné jednání je základní ochranný mechanismus.

Jedním z prvků ochrany před společensky nežádoucími jevy je výchova ke zdravému způsobu života. Této výchově se věnujeme v činnostech provázejících každodenní život dětí v naší MŠ a zároveň i v rámci plnění záměrů a cílů vycházejících ze zpracovaného ŠVPPV.

Každodenním působením děti vedeme k získávání kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu:

- K sebedůvěře, samostatnosti, sebejistotě
- K podpoře zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- K získání schopnosti přizpůsobit se životu v sociální komunitě, k vnímavému a otevřenému vztahu k okolnímu světu, ke schopnosti přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se
- K seberozvíjení
- K motivaci k aktivnímu poznávání a k prožitkům
- K rozvoji tvořivosti a estetického cítění
- K systematickému rozvoji dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence

Umění říci ne je z hlediska ochrany zdraví velmi pozitivní postoj. Děti nebudou umět říci ne pokusům o nejrůznější manipulace nebo drogové pokušení, pokud v rodině nebo v mateřské škole nemají příležitost k vyjádření nesouhlasu. K tomu, aby toto děti dokázaly, potřebují zdravou sebedůvěru. K upevnění sebedůvěry u dětí slouží zejména:

- Hry a spontánní aktivity bez viditelných zásahů pedagogů, kdy je dětem poskytována možnost volby samostatné činnosti i její obtížnosti
- Pohybové hry

Prožitkem během hry je podporována zejména osobní zkušenost dítěte, která napomáhá potřebnému seberozvíjení dítěte. Proto se snažíme hru dětem příliš neorganizovat, aby se v ní mohla uplatnit jejich kreativita, vzájemná komunikace, radost a tvořivost. K tomu napomáhá zejména:

- Prožitkové učení
- Sociální a námětové hry
- Dramatické činnosti

K vytváření vlastního názoru dětí na život též přispívá:

- Poslech vybrané četby + vyvození mravního ponaučení z ní
- Časté skupinové nebo individuální rozhovory

Aktivity preventivního působení vycházejí z našeho ŠVP PV. Dítě má možnost se jim v průběhu dne věnovat společně s ostatními dětmi nebo při činnostech skupinových i individuálních.

Naším výchovně vzdělávacím působením usilujeme o vytvoření, popřípadě posílení základních kompetencí předškolních dětí, které jsou současně i kompetencemi v oblasti prevence:

- Znat, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí a co mu škodí, znát důsledky požívání některých látek pro zdraví
- Rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit
- Napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky
- Mít vytvořenou představu o závislostech a věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků)
- Vědět, že kontakty s některými lidmi jsou nebezpečné
- Znat pravidla společného soužití ve skupině
- Hodnotit své chování i chování druhých
- Mít a hájit svůj názor
- Akceptovat kompetentní autoritu
- Vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- Přístupovat aktivně k problémům
- Vědět, že je více možností řešení konfliktů
- Kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- Chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role
- Spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí

Neopomenutelný význam pro prevenci má též vztah rodiny a MŠ. Usilujeme o navození otevřeného a oboustranně prospěšného vztahu s rodiči.

Analýza úspěšnosti naplňování cílů z oblasti primární prevence probíhá v MŠ průběžně.

Ukazatelé úspěchu:

- mezi dětmi nebují šikana (další stadia)
- děti mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním
- děti se samostatně rozhodují, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní ,
- děti mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (spol.akce, výlety atd..)
- na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra

Rozvoj předčtenářské gramotnosti – příloha č.2

Čtenářská gramotnost je celoživotně se rozvíjející vybavenost člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami potřebnými pro užívání všech druhů textů v různých individuálních i sociálních kontextech.

Naší snahou je využívat a zařazovat příležitosti, které děti v rozvoji předčtenářské gramotnosti podporují:

A. Rozvoj grafomotorických dovedností a kresebnému projevu

- a) rozvoj hrubé a jemné motoriky
- b) nácvik a upevňování správného držení tužky
- c) práce s pracovními listy
- d) tematická kresba

B. Rozvoj sluchového vnímání

- a) rozvoj fonemického sluchu, určování hlásky na začátku, (konci) slova
- b) porozumění slyšenému – reprodukce
- c) sluchová diferenciacce
- d) sluchová paměť
- e) sluchová analýza a syntéza
- e) hry pro rozvoj sluchového vnímání

C. Rozvoj řeči, verbálního projevu

- a) rozvoji souvislého samostatného vyjadřování rozhovory, vypravování, popis, reprodukce, dokončování příběhu
- b) logopedická prevence

D. Překonávání reverzních tendencí, rozvoj zrakového vnímání

- a) zraková analýza a syntéza
- b) zraková diferenciacce
- c) určování shody a neshody u obrázků lišících se detailem, horizontální a vertikální polohou
- d) rozlišování základních grafických tvarů, obrazců a symbolů
- e) vyhledávání tvaru na pozadí
- f) ruční tkaní
- g) zraková paměť
- h) řazení obrázků podle děje a vypravování příběhu podle nich
- i) činnosti na počítači
- j) hry na rozvoj zrakového vnímání

Důležité je zařazování her se slovy, vymýšlení rýmů, využívání hádanek...

Neméně důležité je vedení dětí lásce ke knihám.

Děti se u nás učí správnému zacházení s knihou. Ve třídě máme volně k dispozici ilustrované knihy, encyklopedie a leporela, která přispívají k rozvíjení poznání a fantazie dětí, podněcují děti k rozhovorům, otázkám, podporují jejich samostatné uvažování a myšlení.

Četbou pohádek a příběhů a dále pak jejich rozbořením děti seznamujeme s pro ně neznámými slovy a jevy, děti se učí dávat fakta do souvislostí, zapamatovat si informace,

vnímat děj.

Nemalý význam má pak i rozvoj souvislého samostatného vyjadřování při reprodukci slyšeného.

Nejde nám tedy jen o to přečíst si každý den jeden příběh na pokračování, ale důležité je následně si o obsahu s dětmi povídat, společně jej rozebrat, diskutovat o něm. Děti si tak velmi zlepšují paměťové, řečové a komunikativní dovednosti, jejichž zdokonalování je v současné době velmi potřebné.

Podporujme tedy u dětí lásku ke knihám. Je v nich ukryta moudrost, s jejíž pomocí nacházíme vše, co potřebujeme. Někdo znalosti, jiný odpočinek, zábavu či potěšení. A od raného věku vše začíná...

Klíčové kompetence:

- ovládnutí dovedností předcházející čtení a psaní; schopnost využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se dítě běžně setkává (knížky, encyklopedie, časopisy, počítač, audiovizuální technika atp.).
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování);
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu; osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije, vytvoření základů pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat, rozvoj společenského i estetického vkusu.

příloha č.3

Desatero pro rodiče

(Aktivity pro rodiče, kterými mohou přispět ke snížení rizik)

1. Pohovořit si s dítětem o problémech
 - Řeknu svému dítěti, jaký mám postoj k danému problému
 - Řeknu svému dítěti, co udělám, když zjistím, že má nějaký problém
 - Poradím mu, jak se má zachovat

2. Pravidelně pohovořit se dětmi o tom, co je v současnosti trápí nebo o čem nejvíce přemýšlí
 - Zeptám se, co mé dítě nejvíce trápí
 - Pozorně ho vyslechnu, nebudu ho hodnotit ani mu unáhleně radit, přikazovat či zakazovat
 - Řeknu mu, jak to na mě působí a co si o tom myslím
 - Sdělím mu, co bych dělal já na jeho místě

3. Pravidelně působit na rozvoj sebevědomí dítěte
 - Alespoň třikrát denně si najdu důvod k jeho pochvale nebo k projevu uznání
 - Pokud se mi naskytne příležitost, kladně zhodnotím své dítě třetí osobě (v rodině, u přátel) v jeho přítomnosti
 - V případě jeho neúspěchu ho povzbudím a projevím víru, že to příště dokáže

4. Vychovávat dítě k zodpovědnosti za své chování
 - Pokud dítě překročí výchovná pravidla v rodině, umožním mu, aby si za to neslo následky
 - Pokud dítě překročí pravidla školy, nebudu mu usnadňovat nesení následků, ani ho omlouvat
 - Budu vždy dítěti připomínat, že za každé chování si sami neseme následky a jsme za něj zodpovědní

5. Přijímat dítě bezpodmínečně a mít ho rád
 - Pokud se budu na své dítě zlobit, řeknu mu, že se na něj zlobím za jeho nevhodné chování, ale že to nic nemění na tom, že ho mám rád
 - Pokud bude dítě zlobit nebo se chovat nevhodně, budu vždy hodnotit chování a jednání, nikoliv jeho
 - Nehodnotím stylem: „Jsi hloupý“, „Jsi nešika“, ale „To se ti nepovedlo, tohle jsi udělal nešikovně, příště to zkus takhle... a třeba se ti to podaří.“

6. Učit dítě umění odmítnout
 - Budu své dítě učit, že odmítnout kamarády, neznamená ztratit je
 - Dítě by mělo vědět, že je možné odmítnout i dospělého člověka, jestliže se k němu chová způsobem, který je mu divný

- Ubezpečím dítě, že se na něj nebudu zlobit, jestliže se mi svěří. Pokud se mi svěří, vždy ocením jeho důvěru.

7. Učit dítě sebekázní

- S ohledem na věk budu dítěti přidělovat povinnosti a budu trvat na jejich pravidelném plnění
- Postupně budu vyžadovat, aby mé povinnosti pravidelně plnilo bez mého připomínání a kontroly

8. Naučit dítě pozitivnímu vidění světa

- Budu své dítě učit hledat na všem také dobré stránky, uvědomit si, že není v životě jen černé nebo bílé
- Budu projevovat důvěru v jeho síly které má a které může uplatnit při překonávání obtíží
- Budu podporovat rozvoj humoru při pohledu na svět

9. Vést dítě k aktivnímu trávení času

- Budu upřednostňovat takové trávení volného času, kdy dítě musí vyvíjet vlastní aktivitu
- Omezím sledování televize a počítačových her
- Zajistím dítěti přiměřené množství zájmových činností
- Budu mít přehled o tom, co dělá v době, kdy není ve škole ani na kroužku

10. Zajímat se o to, s kým dítě kamarádí

- Budu se zajímat o kamarády dítěte, o jeho vztah k nim, o to, jací jsou, jak se chovají, co si o nich mé dítě myslí, a jak jsou pro mé dítě přínosem

